

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

Prinsessan
MARTHA
som rest till drottningen
i Italien.

HÅRD
HOV-
FOTO

GODDAGSPILTARNA VILLE BILDA en förening för att vinna ära och pris och bli fotograferade i tidningarna. Men de ville därför inte göra sig något omak, inte skumpa kring vägarna, ej heller företa våghalsiga hopp, som inte anstår en välmående gentleman på 99 kilo minimivikt, och framför allt ville de ej avstå från bordets nöjen. Det finns bland utländska låneord ett, som heter träna. Det låter obehagligt det talar om spåkelse, försakelse, slitsamt arbete, allt som är tråkigt att nämna och ännu mer att göra. Vem ger oss en sport utan vedermödor men dock med utsikt att bli korade till nationens hjältar, få fanfarer och stora sköna silverbyttor att ställa upp på hyllorna till gränslös avund för våra goda vänner?

Jo jag, svarade mister Curling och steg i land från sitt skottska höglands frusna sjöar. Och så började runda stenar att makligt glida fram utefter isbanan medan främmande ords tungomål i sällsamma glors gled över läpparna på folk som voro mera vana att säga »få vi en halva till» och att intressera sig för isen endast då den låg sönderhackad i bitar omkring Cederlunds berömda söner.

Detta hände för tjugofem år sedan på Nybroviken där man arrangerat något som kallades Nordiska spel. Folk skakade på huvudet när de hörde namnet och sade: den där Balck har hittat på något nytt sportfåneri. Den tiden voro svenskarna nämligen ännu ett fritt folk, Jörgen rasade över trilljannarna och gamla herrar stannade och knöto nävarna i harm när de på skogsvägen mötte en barbent grabb som inte kunde ta sig något nyttigare för på söndagsförmiddagen än skubba utefter landsvägen. Sen dess ha vi fått Tegnér och Bergvall och andra riksolyckor och nu törs ett åldrigt kammarrättsråd inte så mycket som knysta om han väcks i sin sköna middags-

slummer av de gälla härskrien från Stadion, ja han måste för hemfridens skull hyckla intresse när sonsönerna storma in i rummet och ropa att Harry har knockat niggern i tredje rondan.

Tiderna förändras, sa (den organiserade) brandvakten blev borgmästare. Elaka människor ha tagit Nybroviken ifrån de alltför beskedliga stockholmarna, nu åker man inte skridsko alls utan står huttrande och hopande på en läktare för att titta på hur sköna utländskor göra sina konstver värre än i Rolfs skridskobalett. Förr i tiden hade vi Salchow att vara glada åt, men nu är han bara vår gamla skriskokung och slår väl knappast en enkel åtta. Istället komma både finnar och norrmän och ändå längre bort boende kannibaler och nappa åt sig våra dyrt betalade silverbucklor medan vi förnöjsamt anteckna att »Svenskarna hedrade sig genom att ta tredje priset» eller »vår Pettersson lyckades erövra femte plats». I forna tider hedrade sig svenskarna genom att erövra första plats men så'n förmåtenhet hämnar sig förstas och nu stå vi glada och hedra oss i sista ledet.

Som väl är ha vi Åkerlund. Där han är med blir det alltid klackarna i taket. För några år se'n åkte han bobsleigh och strax var den highest fashion och det bobades i var backe. Nu har han slagit sig på curling och nu sitter prinsen av Wales hemma i Buckinghampalatset och darrar efter kvällsupplagan av Times för att se om hans skottar blivit slagna av mister Åkerlönn. Jag var uppe på en av de historiska matcherna och mitt hjärta rördes vid att se en man ligga i en isvak och skrika på hjälp, en situation desto ynkligare som det stod folk runt omkring utan att så mycket som räcka ut en hand till hjälp. Kommen närmare fick jag lov att korrigerera missupfattningen. Mannen låg bara på alla fyra på isbanan och hans skrik om hjälp gällde

kamraterna som skulle hörsamma en curlingspelares två främsta plikter: ropa och sopa. Förresten var tavlan sig ganska lik som för tjugofem år sedan. Men bland de frodiga curlinggubbarna rörde sig en sticka, en levande sticka som inte sa ett ord medan omgivningen hojtade »yes yes» eller »that's a good play» eller andra fina fraser som en curlingspelare med självaktning gärna för på tungan. Han var ung och spenslig och på hotellet där han bodde fick han heta »pojken» av städerskan som vart överraskad när han kom släpande på stora dyrbara pris att ta med sig hem till säckpipornas och whiskyns hemland. Egentligen är det knappast fair play att komma med en 50-kilos sticka bland hundrapundingarna. Men vänta bara, vi ämna ta revanch. Nästa gång sätta vi upp Victor Lundberg.

Då känner man sig mera hemmastadd på Brunsviken där stora präktiga Norrlandspatroner och Stockholmskonditorer förtjäna grova totalisatorspengar på små snabba travare som springa lever och lunga ur sig medan en mässingsorkester på en granrislindad trälåda blåser senaste Rolfschlagern en halv ton för lågt och beskäftiga uppapperskor i Grönlandstulubb vandra kring med flytande värme magasinerad i glöggfylld Thermosflaska.

Men på isen utanför banans säckvävsskycken vandrar svenska folket med skidor eller spark eller traskar rentav till folts, njuter av vintersolen och kung Bores nordiska spel om rosiga kvinnokinder och tycker att livet är härligt utan både tävlingsjakt och prispokaler.

Nu är det slut i alla fall på stäten, flaggorna strukna och skottarna borta. Vi ha bara snöskottarna kvar, och de stå ju ganska högt de med. CELESTIN.

P. S. Jag glömde visst en sak: jag har skrivit in mig i Curlingklubben. Man får tänka litet på att hjälpa idrotten. Och så lära de ha så goda middagar.

Iduns nya följetong:

IDUNS FÖLJETONG SOM FORTLÖPT sedan förra året har nu nått sitt slut, och i detta nummer börjar den nya följetongen för 1926. Det är en roman av den engelska författarinnan Margaret Kennedy, som på engelska heter »The Ladies of Lyndon» men som i den svenska tolkningen av Ellen Rydelius framträder under titeln »Agathas frestelse.»

Margaret Kennedy är en ung dam, som hastigt stigit till ryktbarhetens höjder. På två år har hon med två böcker blivit ryktbar över hela världen. Det är hennes första bok, skriven 1923, som Idun förvärvat som följetong, den andra, The Constant Nymph, författad 1925 utkommer till våren i svensk översättning på Skoglund's förlag. I Agathas frestelse få Iduns läsare göra bekantskap med invånarna på ett engelskt gods Lyndon, alltså ett ämne som behandlats otaliga gånger förut. Men Margaret Kennedy skildrar sina människor på säregt, mildt ironiskt sätt, som fånglar intresset och gör det gamla ämnet nytt, hen-

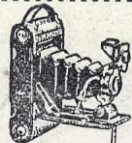

Margaret Kennedy.

Agathas frestelse.

nes karaktärsteckning är skarp och träfande, och man finner i denna bok en mängd lustiga situationer och originella personligheter. Bokens hjältinna är den vackra, intelligenta Agatha, vars skiftande öden man får följa tills hon blir trogen sin tidiga ungdoms dröm och kring henne grupperar sig en rad skickligt tecknade bifigurer av vilka blott här må nämnas James Clewer, som av slakten anses »psykiskt undermålig» men sedan utvecklar sig på ett förbluffande sätt.

Den unga författarinnan är äkta Londonbo, hon har studerat historia vid Oxford och även skrivit ett historiskt arbete, som användes i engelska skolor. Hon skildras som mycket enkel och okonstlad, och den överväldigande framgång, som mött henne redan i början av den litterära karriären, lär icke ha stigit henne åt huvudet. Hon gifte sig i somras med en advokat i London vid namn David Davies och är bosatt i den engelska huvudstaden.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

KOMPOSITÖREN SOM KUNDE BLIVIT KOCK

NÅGRA DRAG TILL AUG. SÖDERMANS PERSONLIGHET.

T. v.: En akvarell målad av August Söderman. — T. h.: Wilhelmina Hallén, Aug. Södermans mor, har gjort denna teckning och skänkt den till sin fästman "musikdirecteuren och k. sektern" J. W. Söderman.

AUGUST SÖDERMAN SYSSELSATTE sig på lediga stunder med åtskilligt annat än musik. Hans livliga natur krävde omväxling, och han sökte och fann den på områden av ganska olika art.

Han var sålunda tecknare och målare. Över 100 större och mindre teckningar och akvareller funnos vid hans död, men bortskänktes då till vänner och beundrare, som minne av den bortgångne.

Däremot existerar ännu (eller existerade åtminstone för ett par år sedan) ett kuriöst arbete, som delvis härrörde från hans intresse för målning — en barnteater. Själva teatern är som leksak betraktad, ovanligt stor och konstruerades av den bekante maskinmästaren Lindström vid K. operan. Ridån målades av den sedermera så berömda Carl Gustaf Hellqvist, dekorationer och »gubbar» (däribland en synnerligen lyckad »Uddman») av Söderman och operans geniale dekorationsmålare Fritz Ahlgrensson. Åtskilligt av staffaget och flera kulisser har man numera svårt att passa in på rätta ställen, men ett teaterstycke, »Friskyttan», finnes ännu i gott behåll.

Uppsättningen är en trogen efterbildning av den på K. operan för femtio—sextio år sedan, även i minsta detaljer. Vid föreställningarna, vilka ägde rum ända in i det sista året av Södermans levnad, placerades teatern på tröskeln mellan två rum. Den ena sidans maskineri skötte Söderman själv, den andra sidan hans äldste son. Med mycken skicklighet utfördes scenförändringar och teatereffekter. Den talade dialogen omväxlades med Agathas, Annas, Max och Kaspers arior, vilka sjöngos av operans främsta sångare och sångerskor, fru Stenhammar, Arnoldsson, Arlberg o. a. På sista tiden var dåvarande fröken Olefine Moe »divan». Operans glanspunkt var »Den vilda jakten», som med mycken illusion rasade över scenen under åska och blixlar.

De sista dekorationer, som målades, voro avsedda för »Lohengrin» (då nyss framförd å K. teatern), men på Södermans lilla teater kom den operan aldrig till någon re-

Vid femtioårsminnet av vår genialiska kompositörs August Södermans död kan det vara lämpligt att återuppliva dessa smådrag av en personlighet vars mångsidighet framgår därav att han roat sig med att även komponera — matsedlar. Signaturen visar att uppgifterna om Söderman äro av tillförlitligaste art eftersom de förskriva sig från en som sett den store mannen även i vardagslag.

presentation, ty han dog kort därefter i februari 1876.

*

Om somrarna hade Söderman bannlyst musiken och sysselsatte sig uteslutande med att fiska (och samtidigt gräla på den, som

Aug. Söderman (sittande) och Fritz Ahlgrensson.

rodde för honom, vilket arbete på grund av Södermans något häftiga natur var allt annat än angenämt). Han bodde en lång följd av somrar på Eknö i närheten av Furusund och hade där hyrt vidsträckta fiskvatten. Han hade själv en hart när underbar »fisketur», men meddelade i stället åt alla, som voro i hans närhet, en oförklarlig otur. Ej nog med att bönderna, som hade fiskvatten intill hans, sällan hade gott fiskafänge; även personer, vilka befunno sig i hans egen båt, kunde sitta med sina spön en hel eftermiddag, utan att få ett napp, under det att han själv med ett ironiskt leende drog upp tjugu trettio stora abborrar på en kort stund. Med anledning av denna fisketur uppstod ett rykte, att den lycklige fiskaren slutit förbund med »den onde», och en gång hotade en fiskare honom med bössan, om han ej ville lova att sluta upp med sina konster. Han räddade sig ur detta obehagliga dilemma genom att själv sikta på fiskaren med en gammal oladdad dubbelbössa, som han alltid hade liggande i båten. Hans tur berodde naturligtvis endast därpå, att han var en förträfflig fiskare och, i motsats till bönderna, alltid var försedd med utmärkta redskap.

Den ovannämnda bössan användes även vid Södermans s. k. jakt, vilken i de flesta fall inskränkte sig till en lönlös målskjutning på kråkor och vanligen slutade med att jägaren vid dåligt humör i stället iklädde sig fiskarens skepelse och började meta rudor. Det finnes en originell karrikatur (ritad av Ahlgrensson och utställd på den till hans förmån anordnade basaren i mitten på 80-talet), som föreställer Söderman och de hånande fåglarna.

Söderman blev ganska fet med tiden, vilket till stor del berodde på hans förträffliga aptit, underlättad av den raffinerade matlagning, som han, så ofta tiden tillät, själv ombesörjde eller åtminstone övervakade. Han var nämligen en läckergom och skulle tvivelsutan kunnat bli en framstående kock. För en del år sedan påträff-

(Forts. sid. 199.)

BAKA MED

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

AXEL VON FERSEN PÅ NÄRA HÅLL

»EN SPARSAMT BEGÅVAD SNOBBS» DAGBOK GRANSKAD AV BIRGER MÖRNER.

I MER ÄN HUNDRA ÅR HAR AXEL von Fersens namn omstrålats av romantikens skimmer; han har blivit till en av vår historias mest pittoreska gestalter. De undersköna stora ögonen under högst markanta, sällsynt penslade ögonbryn, den aristokratiskt spetsade ansiktsovalen, den ädelt buktade näsan, de smala, halvt spefullt krökta läpparna hava etsat sig fast i vårt minne, och för många av oss har »le beau Fersen» stått som typen för en ädelboren charmeur. Men det är inte bara hans utseende, det är hans livs romantik och hans tragiska död, som dragit oss till honom. Mot hans axel vilade ju en gång Marie Antoinettes huvud, och vi ha föreställt oss honom som riddaren sans peur et sans reproche, som där en gång vågat sitt liv för att, en ny Sankt Göran, rädda prinsessan ur drakens våld. Men när det misslyckades, irrade han tröstlös omkring för att omsider under pöbelns klackar gå döden till mötes utan att någonsin hava låtit över sina läppar komma ett ord om sin adorabla hemlighet...

Det berättas att en gammal originell ägare till Fersens efterlämnade papper någon gång för länge sedan skall hava kastat på elden de brev, som voro av den unga drottningens hand. Det var en gest av ridderlighet, men den har ofta tadlats. Det var en förnämt tänkande mans hyllning till en skön och olycklig kvinna, som inte längre kunde tacka ens med ett småleende. Historieskrivarens vrede kunde han bära med stolthet.

Men varför kastade han inte också Axel Fersens dagbok på elden? Säkerligen skulle han så hava gjort, om han annat att hans arvingar en gång skulle prisgiva den åt allmänheten.

Ty Fersens dagbok har med all säkerhet icke avsetts för publicering. Ehuru utgivarinnan, doktor Alma Söderhjelm, som hon själv i företalet förklarar, utslutit »de mycket intima dagliga anteckningar som röra hans hälsotillstånd» har hon dock bibehållit allt för många noter av så privat natur att man förvånar sig över att en gentleman kunnat tillåta sig att någonsin nedkasta dem på papperet. Det är för honom ett visserligen hårt men rättvist straff att nu efter åtskilliga generationer bliva så avklädd och i all sin ynklighet prisgiven åt ättlingarne av det folk, som en gång trampat honom till döds.

Fersens dagbok, som på Bonniers förlag utkommit med en första, elegant volym, har såsom vi redan antytt, utgivits av doktor Alma Söderhjelm. Hon är som bekant, specialist på Frankrikes revolutionstid, och hennes gidigna kunskaper förläna hennes framställning ett högt värde, ehuru den stackars Fersens ordagrant översatta dagboksanteckningar, som i texten omväxla med utgivarinnans reflektioner, vid jämförelse därmed framstå ännu mera torftiga och banala

Ord och inga visor innehåller författaren Birger Mörners omdöme om Axel von Fersen sådan denne framträder i sin dagbok, utgiven och utarbetad av d:r Alma Söderhjelm.

än de kanske skulle ha gjort, om de fått läsas i ett sammanhang.

Fersens nu publicerade dagbok börjar i juni 1791 och löper t. o. m. året 1793. Den berör alltså just de högdramatiska åren, den misslyckade flykten, drottningens och konungahusets fängslande och avrättning samt de europeiska makternas försök att med vapen betvinga det revolutionära Frankrike. Efter det kungliga flyktförsöket hade Fersen försvunnit till utlandet, huvudsakligen uppehållande sig i Bryssel och där sysselsatt med intriger i hopp att kunna hetsa främmande makter mot Frankrike. Hans dagar förflyta under visiter och uppsamlande av nyheter, vilka han bokför. Det finnes i Engeströms »Minnen och anteckningar» en beskrivning över Fersens liv något senare i Frankfurt, som utgivarinnan Alma Söderhjelm synbarligen icke ansett sig böra medtaga i denna första del. »Greve Fersens levnadssätt i Frankfurt», heter det, »var ganska egendomligt. Hans dag tillbraktes på följande sätt. Sedan han intagit sin frukost, gick han ut, klädd i stövlar och en lång polsk pigesch, med en trekantig plymhatt på huvudet. Då begav han sig till sin väninna, fru Sullivan. Dit kom hans kalesch. Fru Sullivan och hennes dotter M:lle Fanchimont satte sig däruti, och greve Fersen, som blev deras kusk, förde dem ikring på promenaden. Därefter gick greve Fersen hem, läste och skrev något samt intog sin middag helt ensam. Hans legationssekreterare Pummeresche fick aldrig den äran att äta med honom. Efter middagen lät han frisera sig och kläda sig i hovdräkt med värja vid sidan och chapeaubas och gjorde hövlighetsbesök hos prinsen

av Nassau, som bodde i staden, friherrinnan Vring och några av de rikaste av stadens bankirer, varefter han reste till fru Sullivan, där han tillbrakte hela aftonen under tyst betraktande av denna sköna dam och åskådande då och då av en miniatyr, som troddes föreställa drottningen av Frankrike.»

Är icke detta en utsökt silhouett i hel figur? Man får genom några linjer hela mannen framför sig, sådan han framgår ur dagboken. En ytterligt pedantisk petit-maitre, dryg och inbilsk, regelbunden i sina vanor som endast en man utan fantasi, med ett ord en obeskrivligt tråkig herre. I Australien finns en liten vacker grön duva, som mitt på bröstet bär en glänsande blodröd fläck. När den kråmar sig, lyser fläcken. Nybyggarna kalla den lilla duvan »det blödande hjärtat». Medaljongen, med vilken Fersen koketterade, utvisar hos honom en viss släktskap med den gröna duvan.

Engeström antyder en liason mellan Fersen och en viss fru Sullivan. Här sätter han fingret på en öm punkt. Vem var fru Sullivan? Engeström påstår, att hon var född italienska, och detta synes att döma av vissa yttringar av hennes temperament hava varit ganska sannolikt. Hon lär i Indien ha gift sig med någon mr Sullivan men blivit enleverad från honom av någon annan engelsman, mr Crawford, som var en förmögen man. Men sin gunst delade hon mellan honom och en rysk diplomat vid namn Simolin. Då hade Axel von Fersen dukit upp som den fjärde i ett menage à quatre, vilket i flera år gick utan slitningar, — när icke fruns dotter i en tidigare förbindelse ibland uppträdde och med flirt och skvaller störde kvartettsens ro. Fru Sullivan-Crawford-Simolin synes emellertid hava varit Fersens intimaste förtrogna. Vid hennes barm snyftade han över franska revolutionens tillväxt och gråt saknadens tårar vid tanken på den fängslade drottningens öde. Endast en enda gång, men då som han själv framhåller det helt flyktigt kände han äckel vid detta förhållande. Det var den dag han erhöll underrättelsen att Marie Antoinettes huvud hade fallit. Han skriver då:

»Jag var själv förvånad över att ej vara mer upprörd, det föreföll mig som hade jag ej känt någonting, jag tänkte på henne oavbrutet, på alla de ohyggliga enskildheterna av hennes lidanden, på hennes barn, hennes olycklige son, på hans uppfostran, som nu ej kunde bli fullbordad, på den dåliga behandling, han kanske är underkastad, på hur olyckligt det var för drottningen att ej ha fått se honom under sina sista ögonblick, på att hon kanske har tvivlat på mig, min tillgivenhet och mitt intresse. Denna tanke gjorde mig utom mig. Därefter tänkte jag på allt vad jag förlorade på så många olika sätt: känsla, intresse, existens, allt var koncentrerat i henne, och allt är förlorat. Ja, jag tänkte om och om igen på allt och ingenting. Jag kände till och med i vissa ögonblick avsky för Eleonore (Crawford), hennes känsla för mig var ej detsamma: denna finkänslighet, denna omtanke, denna ömhet. Förresten (Forts. sid. 198.)

En berättigad framgång har den tyska firman Ufas första film för säsongen »Varieté» vunnit inför svensk kritik och publik. Man har icke på länge sett en så konstnärligt helgjuten, stark och välkomponerad film som denna, där en förstklassig regi firar triumfer. Här en scen ur filmen med den kvinnliga huvudrollens framställarinna Lya de Putti i mitten.

Matlusten ökas
Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt anförande. ej anförande.

om Ni tar IDOZAN, erkänt bästa järnmedicin. Hög järnhalt. Begär originalflaska å kr. 3: 50.

Lidol

är den tillförlitligaste av alla bröstkarameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

HEMMA HOS ELLEN CEDERSTRÖM

ETT VACKERT KONSTNÄRSHEM OCH EN MÅNGINTRSSERAD VÄRDINNA.

Biblioteket där man ser husets värdinna göra sin entré mellan de gamla skånska draperierna.

Hallen där Ellen Cederström just sköter om "hemmets härd" är som man ser även fylld med konstföremål bl. a. ett kinesiskt golvvur.

»A COSY CORNER», SKULLE MAN kunna kalla hela det hem, som baron och friherrinnan Cederström skapat i sin moderna våning vid Värtavägen. Redan i hallen med dess gamla, så ljuvligt bekväma möbler de många tavlorna, däribland ett förtjusande porträtt av friherrinnan Coyet, född Cederström, känner man den lugna intima trevnad, som präglade de gamla hemmen med traditioner. Ännu starkare blir detta intryck, när man kommer in i salen med dess skånska hemvävda draperier, (märkta 1805) och den vackra rödlakansduken, på bordet. Bokhyllornas skatter i franska band spanna över många och skiftande litterära epoker och visa — om man inte visste det förut — vilken frisk och mångsidig aptit scenens strålande och oemotståndliga madame Sans Gène har på kunskapens träd.

Klassiska och moderna författare av olika nationaliteter äro här representerade fast dramatiken tar rangplatsen och särskilt den franska.

»Jag håller mig inte med favoritförfattare», förklarar hon, »jag är road av all litteratur men naturligtvis först och främst dramatik. Av yngre dramatiker håller jag mycket av Géraldy, som jag sätter högt både som människa och diktare.

Friherrinnan Cederströms brinnande intresse för den konst hon ägnat sitt liv tillfredsställer hon årligen vanligen ett par gånger om året — under sina besök i Paris. Ty hur förändrad världsstaden än må ha blivit efter kriget, förblir den för henne alltid staden framför alla andra. Under sitt senaste besök här i höstas hade hon tillfälle att beundra den ryska skådespelerskan Ludmilla Pitoëff som Sankta Johanna.

»Det var ett intryck så starkt och oförgätligt, att jag inte vill se någon annan i den rollen för att inte förlora intrycket av den-

Iduns teaterkritiker friherrinnan Ellen Cederström är i sitt trevna hem en glad och intagande värdinna, som med livligt intresse följer allt som händer i världen och — och på de tilljor, som föreställa världen.

na lilla späda blomlika varelse, som utan att vara vacker tar ens hjärta fångat, när hon slår upp sina stora underbara ögon. Vad rysk skådespelarkonst kan vara, det har jag de rikaste minnen av från min resa i Ryssland med Coquelin 1893. Men vad ha vi inte också att lära av de franska teaternarna!»

Fransk klarhet, formkänsla och intellektualitet, det är vad Ellen Cederström hela sitt liv beundrat och — torde man kunna tillägga — i ovanligt hög grad tillägnat sig.

Men det är inte bara teater hon studerar på sina Pariserbesök. Allt vad det väldiga kulturcentrat har av konstskatter och samlingar och av sjudande världsstadsliv, har i

hennes friska ögon alltjämt samma tjusning. Och det som inte minst roar henne är de modenyheter, som skapas och lanceras där. Det är en sak, som hon förstär inte bara som klädintresserad kvinna och skådespelerska utan så grundligt, att hon ibland själv tar till nål och sax och med sin utpräglat personliga och säkra smak åstadkommer förtjusande creationer. Hon ägnar sig också gärna åt hushållsbestyren och för den stora vänkretsen är hon en glad och intagande värdinna. Och det fast hon varken spelar bridge eller mahjong. »Någon originalitet får man väl lov att ha», menar hon »och hellre än att sätta mig ned vid spelbordet, dansar jag. Men en svaghet skall jag öppet erkänna som min: kaffe. Gott kaffe!»

Med denna dryck börjar hon sin dag redan kl. halv åtta efter att vanligen ha skött sin väldiga korrespondens ett par timmar. Ty hur sent hon än slutar sin dag, alltid vaknar hon klockan sex och använder då ett par timmar till brevskrivning. Sedan blir det ingen tid över. Dagarna gå så fort och det är så mycket man vill hinna. »I år har jag t. o. m. försummat kapplöpningarna — något som jag är intensivt intresserad av», säger hon och visar en mängd vackra teckningar och målningar av överste Cederströms många ridhästar av olika årgångar. »Vi räkna dem nästan som våra vänner från Malmötiden», tillägger hon. Visserligen betonar hon gärna, att hon aldrig varit någon framstående rytterinna, men den födda skådespelerskan är hemmastadd överallt.

Och är inte denna glada förmåga, att finna sig till rätta i alla situationer, att möta eventuella svårigheter med samma glada skratt som Siris »I telefon» en sida av Ellen Cederströms charm, — alltför mångbesjungen att här ytterligare konstateras?
FLEUR.

Salong med väggarna prydda av en mängd målningar bl. a. av Karl XV, av Kiörboe, en present av konungen till frih. Cederströms far.

CAP
Nötter

ytterst delikat
nougatchoklad
i askar à Kr. 1:—
Obs. prissänkningen

KONSTEN ATT HÅLLA SIG FRISK

AV LIVMEDIKUS GOTTFRID RYSTEDT.

DEN BAKTERIOLOGISKA AERAN, som började på 1860-talet med de utomordentligt betydelsefulla Pasteurska undersökningarna, som sedan fortsattes av hans efterföljare med Robert Koch i spetsen (upptäckaren av tuberkelbacillen 1882) har lett till en målmedveten utveckling av hygien. Denna vetenskap, vilkens mål ju är: att genom lämpliga åtgärder på skilda områden vända sig mot själva sjukdomsorsakerna, har vunnit lysande segrar i sin kamp mot de stora, förr så förhärjande far-
soterna, koleran, pesten, fläcktyfus, gula febern, malarian etc. Människans medellivslängd har härigenom och genom kirurgi-
ävenledes på bakteriologien beroende lysande utveckling högst väsentligt förlängts. Tuberkulosen befinner sig i en långsamt fortskridande tillbakagång; effektivt skulle vi kunna vidtaga ytterligare åtgärder mot densamma framförallt genom att skydde de späda barnen från tuberkulösa hem mot den stora smittofara, för vilken de här utsättas. De veneriska sjukdomarna äro stadda i starkt avtagande. Verksamma medel för bekämpande av deras smittande symptom och för den personliga profylaxen mot desamma äro funna.

Den mycket förbättrade hygien tyckes däremot ej haft något inflytande på kräftsjukdomens frekvens. Dess orsak är ej ännu utredd, och såsom följd därav äga vi ej någon kännedom om, huru vi skola skydda oss mot sjukdomens uppkomst. Vi kunna för närvarande ej giva något bättre råd

Till de hygieniska råd som förut givits av läkare från de skandinaviska länderna har Idun i dag äran föga ett uttalande av en svensk läkare, nämligen livsmedikus, d:r Gottfrid Rystedt som ger några hälsoregler värda att observeras och efterföljas.

beträffande denna sjukdom, än att var och en, som hos sig iakttagit något symptom av misstänkt art, så tidigt som möjligt bör inställa sig hos läkare för undergående av kirurgisk behandling (eventuellt radium- och röntgenbehandling).

De akuta infektionerna, som leda till snuva, halsfluss, luftrörskatarr, som av allmänheten benämnas »förkylningssjukdomar», äro även utomordentligt vanliga orsaker till arbetsoförmåga i vårt moderna samhälle. Med säkerhet kunna vi säga, att förkylning ej spelar den roll för deras uppkomst, som ännu allmänt förmodas. Säkert är det smitta, förmedlad genom handslag, hoststötter mot i närheten varande människor etc., som här är av största betydelse. Det är klart, att sjukdomar av ifrågavarande art lätt spridas inom familjerna, inom skolorna och kaser-
sner överhuvud taget överallt, där människor äro tätt sammanträngda. Det är naturligtvis mycket svårt att kunna vidtaga effektiva åtgärder för förhindrande av smittans spridande; den föres vidare av patienten, som ej äro arbetsoförmögna och gå omkring i sin vanliga verksamhet. Mycket mera än genom att som nu vanligen är fallet

söka skydda sig mot den så kallade förkylningen genom att kläda sig särskilt varmt eller genom att söka nå en särskilt hög temperatur i bostäderna, skulle kunna vinnas, om de sjuka i så stor utsträckning som möjligt isolerades, om barn, som visa börjande katarrala symtom, genast hållas hemma från skolorna och dit ej få återvända förr än de blivit återställda, samt om det gjordes till en allmän regel att i närheten av andra människor i spårvagnar, på teatrar, biografer etc. ej hosta utan att hålla en näsduk för munnen. Det är ur dessa sjukdomars synpunkt liksom ur så många andras av vikt att motarbeta trångboddheten och vinnlägga sig om en god bostadshygien. Ehuru flertalet fall gå till hälsa av sig själva utan några menliga verkningar för framtiden, äro de värda vårt fulla beaktande, då farliga följder av de inre organen dock av och till förekomma.

Beträffande motarbetandet av andra i vår tid vanliga sjukdomar, vissa av de reumatiska och de nervösa, hänvisas till de utmärkta råd angående härdning och ett hygieniskt levnadssätt, som redan meddelats i denna tidning av Monrad-Krohn och Bramsen.

För mina egna åsikter angående konsten att hålla sig frisk har jag sökt att utförligare redogöra i Svenska röda korsets handbok i Hälso- och sjukvård.

C. RYSTEDT.

F O L K E T I F U N Ä S D A L E N

»SVERIGES ÖVERSTE PRÄST» BER OM HJÄLP FÖR SIN FÖRSAMLING.

Fru Aili Järnefors.

Kyrkoherde Viktor Järnefors.

heten ändå får människorna att fördra mycket och där man håller sig för god att utgjuta sin klagan för första bästa utan hellre håller inne med att tala om hur illa det är fatt. En befolkning som aldrig tigger om det också inte finns någon mat hemma i huset och i vars karaktär det tycks ingå mycket av gammalt gott kärnvirke. Kyrkoherde Järnefors gav rörande små bilder från denna trakt vars naturskönhet kanske en gång kommer att göra den lika ryktbar som Åre, bara järnvägen når de 7 à 8 milen till Funäsdalen. Högt ligger den, 7- à 800 meter över havet och Järnefors har skämtsamt kallats »Sveriges överste präst» eftersom han bor högst av alla kyrkoherdar.

Som sagt är det armt i dessa bygder och exempelvis på platsen Bruksvallarna äro cirka 50 procent av barnen undernärda. För bortskämda stadsbarn kan det vara en läxa att höra hurusom barnen däruppe få vänja sig vid så tarvligt kosthåll att där skolbespisning införts har man haft många exempel på barn som inte kunnat äta den lagade maten. Den har varit för stark för dem som annars utspisas huvudsakligen med potatis och en mjölkskvätt. I hemmen runt omkring råder också stor nöd. Stugorna äro dåligt ombonade så att de äro dragiga och kalla, hemtrevnad har man ytterst litet begrepp om — så t. ex. saknas vanligen

såväl gardiner för fönsterna som duk på bordet och matta på golvet — en liten osande fotogenlampa är det enda lyset under de långa mörka vinterkvällarne och det ekonomiska betrycket lägger sig hämmande på företagsamheten.

Idun vill gärna i sin mån förmedla hjälp till Funäsfolket. Fru Aili Järnefors har benäget lovat ta hand om så att gåvorna komma till lämpliga personer. Mat är ej stort värt att sända den långa vägen, skodon äro ej nödvändiga eftersom befolkningen mestadels går i de hemmagjorda »lapp-tussarna» men kläder voro synnerligen välkomna — nya såväl som gamla.

INREG. VARUMÄRKE

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

I SKANSENS BARNÅR

FRU SIGRID BEHM BERÄTTAR FLICKMINNEN OM PERSONER OCH HÄNDELSE PÅ HAZELII TID.

D:r Ada Nilsson (t. v.) och Sigrid Millrath i folkdräkter.

SIGRID MILLRATH VAR KNAPPA tjugo år, när hon blev sekreterare åt doktor Artur Hazelius och dennes högra hand vid skapandet av Skansen. Hela sin flicktid levde och arbetade hon däruppe och genom sitt giftermål med Skansens intendent blev hon bosatt där.

Om fru Behm ville göra som många andra, skriva sina »Minnen», skulle den boken bli ett stycke kulturhistoria så god som någon. Det är inte få celebra gäster den unga fröken Millrath som »doktors» ställföreträderska fick göra les honneurs för under Skansens första år. Och minnesgod som hon är och i besittning av en sällspord berättartalang, förmår hon kinematografiskt, om man så får säga, återge en händelse, som ligger mer än trettio år tillbaka i tiden.

Den enda gång som Kristina Nilsson besökte Skansen, var fröken Millrath hennes ciceron.

Samma dag gjorde också änkehertiginnan Thérésia av Dalarna Skansen den äran. För att underhålla de höga gästerna voro både Delsbostintan och Jödde i Göljaryd i elden. Stintan berättade i Laxbrostugan och Jödde förde ordet från sin sten.

Kung Oscar, Kristina Nilsson och Ellen Key äro tre berömda namn, om vilka Skansen-intendenten Alarik Behms maka ha några lustiga episoder att berätta i sina flickminnen från Skansens första tid, då hon var sekreterare åt Artur Hazelius.

Kristina Nilsson, som aldrig kunnat övervinna sin motvilja för att bli begäpad i folksamlingar, drog sig en smula för att gå in i Laxbrostugan. Fröken Millrath föreslog då att de kunde gå upp i fatburen och be Stintan komma dit, så fingo de vara i fred.

Sångerskan såg först på den tämligen branta och smala fatburstrappan och så på sin unga sylfidiska ciceron.

»Det tror väl inte fröken», sade hon, »att jag skulle komma upp för den där trappan. — Men jag skall tala om för er något lika otroligt: en gång var jag lika slank och slender som fröken! Men nu tror ni väl att jag narras.»

Kristina Nilsson blev ju »med åren ganska fet» och fröken Millroth insåg att trappan var för smal. De fingo höra på Stintan i Laxbrostugan.

På väg därifrån passerades Jödde, som vanligt iförd sin randiga färgglada yllemi. När Kristina Nilsson fick syn på honom började hennes ögon lysa och rösten blev varm, nästan röd.

— Nej, se, en sådan schal hade jag också, när jag sjöng på marknaden sade hon. Jag tror inte jag har sett någon se'n dess. Bed mannen komma hit så jag får hålla i den där halsduken ett slag!

Och medan den stora världsdivan underhöll sig med bondkomikern ströko hennes juvelprydda händer över långhalsdukens grova ylle, som bar en hälsning från hennes kära småländska barndomsbygd.

Ett annat minne från denna tid står i samband med de så populära litteraturafnarna i Laxbrostugan, då än den ene och än den

Fru Sigrid Behm.

andre av samtida författare och skalders svarade för underhållningen. Fröken Millrath hade på eget initiativ arrangerat en sådan afton med Ellen Key som föreläserska om Almqvist. Hon var själv god vän med Ellen Key och kunde följa dennas tankeflykt, så hon tänkte aldrig på att någon kunde ta illa vid sig.

Men aldrig glömmes fru Behm den förmiddag som följde på kungörelsen av detta Skansenprogram i morgontidningarna. Telefonringningarna följde på varandra. Allt vad mänskligt, eller rättare kvinnligt, småsinne, oförstående, trångsynthet och intolerans kunde finna det talade ordets uttryck för, östes över denna arma Sigrid Millraths huvud. Och det var uttryck, som sannerligen inte anstodo bättre fruntimmer. Fröken Millrath skulle minsann få se att stockholmskorna hade karaktär! Skansen skulle bojkottas. Inte en människa skulle komma till det där föredraget. Tänka sig bara, att anständigt folk skulle höra Ellen Key tala om Almqvist!

Stackars lilla fröken Millrath kände sig brottslig, förtvivlad, sjuk. Mest grämde hon sig å vännen Ellens vägnar. Tänk så led-

(Forts. sid. 199.)

DEN SVENSKA PRÄSTGÅRDEN I ORD OCH BILD

FINNS DET NAGOT MERA GENUINT svenskt än den svenska prästgården, omspunnen av traditioner som i sin vördnadsvärda ålder räkna anor långt bort i fjärran. Med prästgården är så mycket av svensk kultur förknippat, där dväljes sekelgamla sägner, bakom dess väggar, det är gott om minnen i dessa rum med ålderdomens vördnadsvärda prägel över sig, minnen både av märkliga händelser och ej mindre betydelsefulla personligheter. Mycket av dessa minnen förfares, ett skiftande galleri av intressanta personligheter lämnas åt glömskan i stället för att finna sin nitiska minnestecknare. Det är för att i någon mån förebygga ett sådant förfarande av ett värdefullt kulturarv som Idun inbjuder sin läsekrets att nedteckna och in-

Idun inbjuder till prästgårdsskildringar och erhåller löfte av kyrkoherde Andra om bedömmande av de insända bidragen.

sända skildringar från våra svenska prästgårdar från såväl våra dagar som från svunnen tid — naturligtvis under förutsättning att intet av det insända redan förut varit tryckt i böcker eller tidningar. Det som alltså önskas är upptecknandet av gamla sägner, utdrag ur minnesanteckningar, karaktäristiska porträtt — gärna åtföljda av bilder — av prästgårdarnas personligheter, kvinnliga såväl som manliga, hufvudstämning av minnesvärda data, teckningar ur prästgårdens vardagsliv, skaldestycken författade i prästgårdens hägn, skildring av

prästens församlingsliv, originella prästtyper m. m. m. m.

För uppmuntran till ett talrikt deltagande utfäster Idun två pris å sammanlagt 500 kronor för dem som inlämnat de bästa skildringarna. Prisen fördelas i ett första å 300 kronor och ett andra å 200 kronor. För de skildringar som dessutom införas betalas vanligt författarhonorar.

Kyrkoherde Eskil Andra i Jakobs församling, Stockholm har benäget åtagit sig att i samråd med Iduns redaktion avgöra vilka av de skrifter i ämnet insända inom tre månader från detta nummers datum, som böra vara förtjänta av den nämnda belöningen. Tävlingskrifter skola märkta »Prästgården» insändas till Iduns redaktion, Stockholm.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

VÄNNER TILL DEN NEDLAGDA »Kvinnornas Tidning» hava gjort undertecknad, på sin tid redaktör för nämnda publikation, uppmärksam på en i n:r 4 av Idun införd artikel av Marika Stjernstedt, »Förstå kvinnorna världens gång?» De missvisande uttalanden, som däri göras rörande »Kvinnornas Tidning», påkalla en rättelse.

Fru Stjernstedt har under de fyra år »Kvinnornas Tidning» existerat icke ägnat den något intresse. — »Jag är», skriver hon, »i den lyckliga ställningen att icke ha sett ett enda nummer —»

Trots en fullständig obekantskap alltså med tidningen tvekar fru Stjernstedt icke att med säkerheten hos en väl invigd göra sina randanmärkningar till nyheten om tidningens upphörande.

Hon antar sålunda utan vidare, att nedläggandet varit nödtvunget. Sanningen är, att det skedde fullt frivilligt.

»Kvinnornas Tidning» har icke, som fru Stjernstedt tar för givet, saknat uppmuntran. Den har tvärtom kunnat glädja sig åt mycken sympati. Men, och här ligger orsaken till nedläggandet, tidningens grundare och främsta medarbetare hava icke funnit det arbetsfält de önskat och sökt.

Tidningen startades vid tiden för den kvinnliga rösträttens genomförande och med social upplysningsverksamhet inom kvinnovärlden som sin förnämsta arbetsuppgift. Tidningens ledning utgick från antagandet att det hos kvinnorna (liksom hos männen) fanns ett i den naturliga utrustningen ingående samhällsintresse vilket, tidigare försummat eller med tvång hållet tillbaka, endast längtade efter upplysning och utlösning i handling — en på den tiden mycket vanlig uppfattning som de senaste årens erfarenheter grundligt korrigerat både i vårt eget land och överallt annorstädes.

Det har visat sig att kvinnorna i stort sett sakna samhällskänsla, känslan av skyldighet att taga aktiv del i samhällsutvecklingen.

Den stora kvinnliga läsekreten, eljes så utomordentligt lätt att vinna och förnöja, skall neka varje kvinnotidning sitt intresse i allt vad som gäller försöken att väcka till liv den kvinnliga samhällskänslan. Den utvägen erbjuder sig ju alltid att avstå från de nämnda försöken och omlägga arbetsprogrammet till det för kvinnotidningar traditionella. »Kvinnornas Tidning» föredrog emellertid att nedlägga verksamheten!

Ännu en missuppfattning i fråga om »Kvin-

Den nedlagda »Kvinnornas tidnings» redaktör fröken Ingeborg Dahllöf har blivit illa berörd av en artikel i Idun av Marika Stjernstedt och gör en gensaga, som dock varit ganska onödig, om såsom fru Stjernstedt själv svarar fröken Dahllöf läst till punkt.

ornas Tidning» gör fru Stjernstedt sig skyldig till. Hon antar, att den företrätt feministiska särintressen, vilket den alldeles icke gjort. Fru Stjernstedts i detta sammanhang uttalade fruktan för överdriven kvinnlig sammanhållning förefaller så sällsamt verklighetsfrämmande. Liksom kvinnorna — i allmänhet — äro oförmögna av inbördes solidaritet. Ingen kvinnlig företagare, ingen konstnärinna, ingen författarinna, ingen kvinnlig politiker kan förvänta något särskilt intresse, någon särskild uppmuntran från kvinnohåll, snarare motsatsen.

Detta är icke något för den svenska kvinnovärlden säregt utan ett allmängiltigt förhållande. I en kärv och ärlig vidräkning med sitt lands kvinnor har helt nyligen vice ordf. i den amerikanska demokratiska nationalkommittén fru Blair bl. a. förklarat:

— »Jag känner icke någon kvinna som stödes av andra kvinnor.» Är hennes påstående överdrivet? Kanna vi tänka oss någon kvinna som »ledare» och hövding» i kraft av andra kvinnors tillit, trohet och medverkan?

Hur litet kvinnorna ha att hoppas av varandra är fru Stjernstedt själv ett belysande exempel på.

I dagspressen ha manliga pennor skrivit vänligt om »Kvinnornas Tidning» och beklagat dess nedläggande. Just nu faller undertecknads blick på ett uttalande i en ansedd landsortstidning:

»Kvinnornas Tidning var nog ett av de allra bästa kvinnoorganen i vår press. Men förty och emedan den icke innehöll någonting om förkonstlad matlagning, barocka moder etc. —»

Det veterligen enda belättna uttalandet i anslutning till »Kvinnornas Tidning» nedläggande har gjorts av en kvinna och därtill av en som aldrig sett tidningen! Göres oss mera vittne behov?

INGEBORG DAHLLÖF.

Att människor under affekt av något slag icke förmå läsa skrivet rätt eller till punkt, är ingen ovanlig erfarenhet. Av tidningsutgivare väntar man dock att de skola utgöra självfallna undantag. Jag ber fröken Dahllöf om ursäkt för denna lilla gliring. Men så här ligga korten på bordet.

På Iduns till mig riktade enquêtefråga angående kvinnors samhällskänsla, svarade jag i Idun n:r 4 med att först ge Kvinnornas Tidnings, av Idun till mig citerade påstående, rätt: kvinnorna ha ännu icke hunnit fatt männen som samhällsbyggare.

Litet längre ner skriver jag: »Jag vet emellertid inte om speciella kvinnotidningar äro rätta boten härför». Och då jag icke ville se ut att kritisera just »Kvinnornas Tidning», som jag inte känner, fortsatte jag: »Visavi K. T. är jag i den lyckliga ställningen att aldrig — som jag minns — sett ett enda nummer av den, och min anmärkning kan därför icke betraktas som kritik av sagda publikation». Jag kursiverar.

Min »lyckliga ställning» anges därmed uttryckligen komma därav, att jag ej kan kritisera, eventuellt sår utgivaren av K. T., utan endast kan hålla mig till principer. Detta är verkliga en lycklig ställning.

Kan någon förnuftig varelse betrakta detta som en näsvishet mot K. T., då vet jag inte hur man skall lägga sina ord. — Över huvud taget sysslar min artikel ej med enskilda företeelser, varken av mig kända eller okända. Någon anklagelse mot K. T. eller vilket som helst annat organ att företräda »feministiska särintressen» förekommer sålunda ej. Jag gör ett rent åsiktsuttalande, som går ut på att kvinnorna, enligt min tro, icke genom partikularisering, utan lämpligast genom klok föräldraledning, goda samskolor, sunt, med männen gemensamt förningsliv, skola nå fram till det önskvärda, för männen och dem gemensamma medborgarintresset. Var och en kan förvisso sig om detta genom att läsa, eller läsa om, min artikel.

M. STJERNSTEDT.

Nu när så många flåtor falla för saxen har det profeterats att hårarbeten skola komma på modet igen. Kullorna i Dalarna kunna alltså bereda sig på flitig omsättning av sina arbeten, som inte varit riktigt i svängen sedan på 1800-talet, men då voro ytterligt moderna i alla slags mycken. Här ses några hårsmycken från början av 1800-talet, halsband, armband, örhängen och brosch ur Nordiska Museets samlingar.

Det är Fruksalt SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

TVÅ SUCCÈSPJÄSER PÅ VASATEATERN

FÖR IDUN AV ELLEN CEDERSTRÖM.

»MINNA VON BARNHELM» GAVS DEN 4 februari och blev en stor konstnärlig succès. Det är ett par decennier sedan Lessings fina komedi uppfördes i Stockholm, då med Gerda Lundequvist i huvudrollen. Så blev minnet åter uppfriskat med Max Reinhardts föreställning med den bedårande Elsie Heims som Minna. Men man måste säga att Pauline Brunius i sin strålande uppenbarelse nu ej gav henne efter. Fru Brunius har många strängar på sin lyra och lät dem alla vibrera, skålmsk, graciös, kvinnligt raffinerad, en verklig mönsterbild av Minna von Barnhelm.

Herr Björne visade sig som en charmant Tellheim och fick nog mången ungdoms hjärta att klappa fortare. Marga Riego som kammarjungfrun Fransiska var sprudlande och man beundrar, att hon kunde vara så säker både i memorering och spel, då hon lär haft endast ett par dagar för inövning av rollen — honnör!

Oscar Johanson spelade Tellheims betjänt och var som alltid gudomligt rolig. Herr Arehn gjorde sin fältväbel briljant och fick applåder för öppen ridå. Gunnar Klintbergs fransktalande äventyrare gjorde sig förträffligt och hans regi av pjäsen måste betecknas som förstklassig.

Vasateatern i Stockholm har efter en serie misslyckaden fått två framgångar nära nog samtidigt och förtjänar beröm för bägge sina nyheter såsom vår teateranmälare här visar.

Publiken var road och tacksam. Man kan hoppas att Minna von Barnhelm får ett långt liv nu på Vasateatern.

*

Ett par dagar efteråt fick man åter bevittna en stor succès på Vasateatern med »De nya herrarne».

När jag såg »Les nouveaux messieurs» på Théâtre Athénéé i Paris med den guda-benådade Victor Boucher i huvudrollen och m:lle Loria som Susanne Nerrier var intrycket att en roligare pjäs hade jag sällan sett. Då den tillika spelades med en fart och esprit som är fransmannen medfödd, tänkte jag: hur skall denna genuint franska pjäs taga sig ut om den kommer till Sverige? Återseendet på Vasateatern blev emellertid av angenämaste slag. Pjäsen är som sagt kvick och spirituellt och när dessutom översättning och spel var det bästa man kunde önska, torde det vara beröm nog att säga att den tålde vid jämförelsen. — Nu bör säkert Vasateatern ha

fått sitt efterlängtade kassastycke för denna säsong. Fru Tollie Zellmans Susanne Nerrier var kanske bland det bästa hon hittills gjort där fanns både esprit och fart över henne. Dessutom är fru Zellman välgörande naturlig, och som alltid förtjusande väl klädd.

Uno Hennings Jacques Gaillac — elektriska arbetaren som blir minister — gavs med verkligt temperament och glöd. Glädjande var det att se att hr Henning även besitter en stor komisk talang. Kanske är han något väl ung för rollen men det hela gjorde dock ett utmärkt intryck.

Herr Ranft spelade Greve de Montoire-Grandpré, den åldrade älskaren, som kunde bestå sig allt i livet utom ungdom, med elegans men mera dämpat än man är van att se hos denne habile artist.

På redaktionen gjordes lustiga typer av medarbetarna, främst naturligtvis av Oscar Johanson. Herr Arehns redaktör i »Finansproletären» var storartad både i mask och utförande. Oscar Byströms Eoué var mycket rolig.

Premiärpubliken visade sin stora tacksamhet med ihållande applåder efter varje akt och till sist voro inropningarne oräkneliga. E. C.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Bör man tiga?

Som man kunde vänta har den ogifta systemens bön om ett råd i frågan »Bör man tiga?» väckt damernas livliga intresse och deltagande. Situationen är dem tydligen välbekant. En hel mängd inlägg ha sålts den villrådigaste systemen, men nästan samtliga ha ett och samma svar att ge: de råda systemen att inte tiga, men tala med broderns fästnös i stället för med honom själv. Så här utvecklar en medsyster till frågeställerskan sin syn på ämnet:

Själv har jag varit ungefär i samma belägenhet som Ni, men jag varken teg eller var grym mot min bror. Det låter ju knappast tänka sig att en kvinna, som vid nära 40 års ålder är i stånd att bedåra en så pass mogen man som Er bror, ej skulle ha haft ett, som Ni säger, föregående. Då detta ju ej är ett brott, som det ju ej heller är ett brott att vara mor, så råder jag Er att göra som jag gjorde. — Tala med Er blivande svägerska, men i all vänlighet och förmå henne att själv anförtro Er bror sin hemlighet, men fall ej på den idén att göra det, ty därigenom gör Ni Er blott förhatlig och då Ni blott har denne ende bror är det bitert och mycket kännbart att leva på spänd fot med honom. Är Er blivande svägerskas känslor för Er bror av den rätta arten så gör hon Er säkert tillviljes och äro hans även de rätta så blir allt bra, i motsatt fall gör Ni dem bägge en tjänst.

En annan ogift syster.

Sign. »Optimist» har samma svar och skriver bl. a.:

Jag håller styvt på, att ingen äktenskapslycka kan bestå utan ömsesidig uppriktighet. Nu mitt råd: Skaffa Er rätt att tala, och gå sedan till henne — ej till honom! Försök att tala till hennes bättre jag! Försök att med värme och hjärtlighet väcka hennes moraliska ambition och få henne att helt öppna sitt hjärta för honom!

»Ebon» instämmer med föregående talarinnor, men tycker också att systemen kanske kan tiga helt, om hon tror att brodern ej särskilt skulle fästa sig vid fästnösens föregående. Initialerna L. N. är uteslutande för denna

synpunkt och ser mindre högtidligt på ämnet.

»Ogift syster» måtte vara mycket ung, eljest skulle hon veta, att den sak som oroar henne vore det sista, en man skulle fästa sig vid, än mindre sörja över. Det vore i hans ögon snarare ett plus, ty sådan är nu en gång mannen. Dessutom, bör man aldrig lägga sig i saker, som strängt taget ej angå en, och enligt min åsikt, är det alltid bättre att säga för litet än för mycket. Det må alla parterna bäst av.

L. N.

Jungfru eller familjemedlem?

»Agnes i skogsbrynet» frågade för en tid sedan om hon i jungfruns ställe skulle kunna ta en bildad flicka till sitt hem »i skogsbrynet». Här får hon ett beundrande svar, däri bl. a. läses:

Eder fråga kan jag omöjligt låta bli att besvara. Därtill är den mig allt för sympatisk. Jag är ingen »erfaren Husmor», som kan ge Eder ett gott råd. Men jag är just en sådan där »jungfru med bildning», som Ni åsyftar.

Vad Ni måtte vara en högsint kvinna, fru Agnes! Det röjer Er tanke, på att själv vilja uppoffra Er och bilda en snäll, rar flicka. Hur många fattiga flickor med verklig intellegens finns det inte, som aldrig kunna bli i tillfälle att inhämta något vetande. Det är inte bara boklig bildning vi behöva, för att kunna leva. Jag tänker nu speciellt på sådana flickor, som bli i tillfälle att gifva sig »över sin klass». Det är inte mest synd om en man som tänker gifva sig med en liten älsklig flicka, som omöjligt kan föra sig i de kretsar, där han under sin ungarlids vistats. Det måste även kännas påkostande för henne att se sin fästman eller man, tvingas att lämna sina vänners umgänge, endast för att hon saknar »salongsvanan». Tänk vad värde hon skulle sätta på den Husmor, som upp-toge henne i sitt hem, och låte henne få lära att uppföra sig behagligt och dessutom inhämta och praktisera kunskaperna i husligt arbete. »Fru Agnes» skulle säkert i ett sådant fall finna lön för sin möda.

H. O.

Här ett praktiskt och redigt råd:

Det är så sannt, att jungfrufrågan alltid är aktuell för husmödrar med stora hushåll. En bra jungfru är som oljan i hushållsmaskineriet, ja, maskineriet självt. En snäll och duktig jungfru är ovär-

derlig. En oduglig eller misslynt jungfru kan däremot sätta myror i huvudet på den rådigaste husmor. Men jag föredrager en riktig rejäl jungfru mot en familjemedlem, som ensam skall utföra alla grovsysslor. Ty en jungfru vet, att det hör henne till att utföra även grova sysslor och är van därvid. Hon jämrar sig inte över att hon får förstörda händer utan inser, att ens händer ta intryck av det arbete, de utföra. Hon räknar inte på, om frun lämnar henne ensam med sysslor ibland. Hon tycker inte, att det är besvärligt att stiga upp först om morgnarna. Hon är inte generad av att gå och hämta mjölken med de andra jungfrurna. Hon blygs inte att gå på sophögen med en slaskhink medan det är ljus. Hon sätter en ära i att säga, att hon inte blir trött av att bona ett golv. Hon är van att göra det. Hon väntar inte, att frun skall presentera henne för familjens gäster. Hon har icke pretentioner på att äta med vid bordet, då det är främmande och någon måste passa upp. Hon blir icke på dåligt lynne, då frun går på visit och lämnar henne med middagsdisken. Hon väntar inte, att hon skall få sig minst en promenad i skogen var dag. Hon reagerar inte emot att bjuda det lata herrskapet, som ligger på gröngräset, en väl-dukad kaffebricka. Hon fordrar inte, att dottrarna i familjen skola passa upp vid bordet, så att hon får äta i fred. Och så vidare. Detta är en rejäl, snäll och duktig jungfru. Det hindrar därför inte, att man med nöje behandlar henne som medlem av familjen genom följande:

Att tala vid henne som med en jämlike, att ibland göra en grovsyssla för att visa, att man inte håller sig för god att hjälpa till med vad som helst, att lära henne, hur hon kan vårda sina händer och att ej utsätta hennes händer i onödan för kyla eller frätande ämnen, att ibland torka diskarna och där- under prata glatt och vänligt med henne, att någon gång stiga upp före henne, t. ex. söndagsmorgnarna och bjuda henne kaffe på säng, att själv bära hem sina paket från affären och visa, att det icke är skam för någon att bära en mjölkkruka, att någon gång tömma slaskhinken i hennes ställe av nyssnämnda orsak, att jämrar sig över trötthet, när man bonat ett golv och berömma henne, som orkar göra det alltid, att presentera henne för familjens ofta gästande vännar, som hon då desto hellre pass- ar upp och gör extra besvär för, att låta henne äta med vid bordet, då intet hindrar ett sådant ar-

(Forts. sid. 200.)

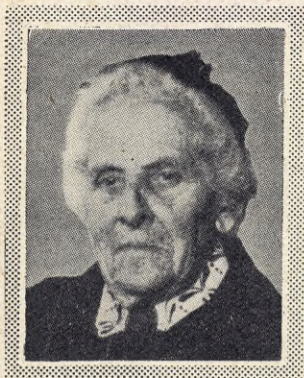

KOBBS THÉER
KOBBS THÉER

äro sedan 100 år tillbaka kända och erkända såsom de förnämsta och drickas därför i de flesta svenska hem.

äro de enda i Sverige, som stå under vetenskaplig kontroll.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

HENRIETTE GYLLEN-CREUTZ.
Fröken, Drättinge, Sjögesta. Dotter till överjägmästaren C. J. Gyllencreutz och hans maka f. König.
85 år den 21 februari.

SOPHIE WARBERG.
F. Lagercrantz, Stockholm. Änka efter generallöjtnanten C. A. C. Warberg.
75 år den 19 februari.

ELISABET DAHLBERG.
F. Lagergren, Stockholm. Änka efter disponenten Patrik Dahlberg.
65 år den 9 februari.

GINI SANDAHL.
F. Stiernspetz, Kulla, Ormaröd. Änka efter bergsingenjören Wilhelm Sandahl.
65 år den 19 februari.

HEDVIG POSSE.
F. Mesterton, Fräkentorp, Hällefors. Maka till greve Knut Lagesson Posse.
65 år den 21 februari.

ELISABETH HULTQUIST.
Fröken, Jönköping. F. d. postmästare.
65 år den 23 februari.

IDA SAHLIN.
F. Lemke, Öjebyn. Maka till f. d. provinsialläkaren d:r Leonhard Sahlén.
60 år den 15 februari.

ELLEN LÖWENADLER.
F. Traneus, Sjörröd, Vegby. Maka till godsägaren Carl Anton Löwenadler.
60 år den 19 februari.

SIGNE SPARRE.
Fröken, Stockholm. Dotter till överdirektören, frih. C. U:son Sparre och hans maka f. frih. Cederström.
60 år den 19 februari.

LOTTEN BLUM.
F. Lindhé, Uppsala. Änka efter överstelöjtnanten Henrik Blum.
60 år den 23 februari.

AMMI NYSTRÖM.
F. Mattsson, Göteborg. Änka efter prakt. läkaren, d:r Oscar E. Nyström.
60 år den 25 februari.

SIGNE BERGDAHL.
F. Hultman, Kulltorp. Maka till kyrkoherden Ludvig Bergdahl.
55 år den 17 februari.

SIGNE CULLBERG.
F. Wahlin, Göteborg. Änka efter sjökaptainen E. G. Cullberg.
55 år den 21 februari.

GULL NORBERG.
F. frih. Rappe, Strängnäs. Maka till domprosten, teol. d:r Otto Norberg.
50 år den 13 februari.

HILMA HAIJ.
F. Carlén, Onsjö, Vänersborg. Änka efter kaptenen, frih. Wolrath Haij.
50 år den 20 februari.

LILLY JENNINGS †.
F. von Heijne, Uppsala. Änka efter majoren J. G. P. M. Jennings.
* 1844, † den 4 februari.

LOUISE LILJEN-CRANTZ †.
F. grev. Bonde, Stockholm. Änka efter kammarherren, frih. Johan Liljencrantz.
* 1844, † den 4 februari.

JULIA LINDBERG †.
Fru, Ängelholm. Maka till drätselkamreraren C. A. Lindberg.
* 1849, † den 19 januari.

ALICE LENNMAN †.
F. von Heidenstam, Stafsäter, Bjärka Säby. Änka efter konteramiralen F. W. Lennman.
* 1850, † den 17 januari.

ELISABETH SJÖGREEN †.
F. Simmons, Malmö. Maka till majoren och byggnadschefen Edv. Sjögren.
* 1875, † den 31 januari.

Guldbruna, rostade, frasiga — den bästa frukosträtten — 6 à 8 öre per portion.

Posts majsflingor **DUBBEL TJOCKA**

EN VISSNAD ROS. AV CONCHA ESPINA

ÖVERSÄTTNING FRÅN SPANSKAN AV REIGIN FRIDHOLM. (Forts.)

— När?... frågade hon ändå till sist, i det hon såg ynglingen in i de förbryllande, djupa ögonen.

Han trodde att han vunnit henne åter. Han tryckte värtaligt hennes arm, som han höll i sin, och medan de fortsatte framåt, överhöljde han henne med inställsamma, ömma brinnande ord.

— Snart... om du vill, om du väntar.

— Väntar?... Annchen sänkte besviken huvudet. Att uppskjuta förverkligandet av drömmen om lyckan, om den resan, syntes henne alltför grymt. — Väntar! upprepade hon, och hennes röst brast i en klagan.

I Auscars tanke kom tvivlet in igen. De gingö beklämda vidare och uppslukades snart av den mörka natten som sänkt sig ned över gatorna.

HATET.

Blomsterflickan hade inte tålmod längre, ty i hennes bröst hade kärleken dött.

Det prålande och konstlade livet i skyltfönstret lockade henne mer än de besparingar och det måttliga uppehälle hon kunde få av Auscar, som nu tillträtt sin plats och gjort sig redo att vaka över flickan till den lyckliga stund, då de kunde anträda färden till det land som vinkade på andra sidan horisonten, till morgonlandet, som låg långt borta från förnedrande minnen och grumliga vänskapsband.

Ett misstroget leende var allt vad armeniern fick till svar på sin sista vädjan till flickan. Hon kände medömkan med den stackars mekanikern, som drömde om ett ouppnåeligt välstånd nu då hon kommit fram till lyckan. Här är ju hennes rikedom påtaglig, egenartad, underbar, mitt för ögonen på hela Berlin.

Annchen lever sin dag i drivhusluft tillbakalutad mot stilfulla kuddar över en matta av mossor utan annan sysselsättning än att binda dyrbara blomsterkvastar, att kläda sig på de mest sällsamma sätt och att lysa med sin utsökta skönhet.

Ingen har lärt henne konsten att hölja sig i slöjor på det antika, smakfulla viset likt brudarna i det gamla Rom eller kvinnorna i Bibelns Palestina, att svepa in sig i den konstfulla lätta underklänningen, som med utmanande ståt är öppen i sidorna och har vida opropotionerliga ärmor, så att armarna blottas upp till skuldrorna, att med raffinerad smak smycka sig med örhängen, halskedjor, armband och fotringar, att med ett glittrande juvelspanne fästa en slöja av silverbrokad över bröstet, att ordna sina lockar under ett hårnät av guld, att sätta sandalen på den av kostbara salvor glänsande, nakna foten...

Med en mäktig omedelbarhet behärskar hon slavens alla sätt att göra sig skön och tilltalande, alltifrån åtbörden, blicken och hållningen till den koketta vridningen på vristen. Och utan att någonsin ha fått undervisning i dessa stycken förstår hon att omge sig med vackra och ovanliga ting: hon ordnar efter eget skön den lilla scenen i fönstret, utanför vilket publiken armbågas och tränges för att få stanna där en stund och dit köparna strömma, lockade av den säregna, aldrig förut sedda

Annchen är butiksbiträde i en blomsteraffär i Berlin och älskas av en fattig armenier Auscar som vill gifta sig med den av storstadslivet depraverade flickan och föra henne med sig hem.

konstnärlighet som den unga kvinnan utvecklar.

Men Auscar var inte en sådan man att han gav sig till fåls med ett medlidsamt leende, med en vanemässig vänlighet, som bara var en svag återglans av hennes tacksamhet mot honom.

Han visste att där funnos många rika som överbjödö varandra för flickans skönhet; han kände särskilt till en, Fritz Bogan, en tysk bankir, som efter allt att döma hade de bästa utsikter att förvärva den, och han såg i hennes ögon en osäkerhet som talade ett stumt språk om svek. Han ville lämna henne fri, han ville fly från henne, tyst, utan att låta ett ord av vad han hade på hjärtat komma över läpparna, utan att besegla sin olycka med en bön eller en klagan...

Annchen åtnjuter redan en duktig lön och har ingen brådska att anta anbud som inte tillfredsställa hennes ärelystnad.

Hon fröjdar sig över att hon kan uppställa villkor och göra sig eftertrådd som få kvinnor i Berlin: för ingen, för ingen fördel som helst, skall hon avstå från sin avundsvärda ställning som blomsterflicka, från sin gastron i skyltfönstrets kvava drivhus, där hon lanserar modet, skapar etikett och tänder mängdens lidelser.

Och om hon ändå skulle skänka sin ynnest åt någon därutanför, om hon skulle välja den mest frikostige av alla dem som uppvakta henne, så fordrar hon ett palats, ekipage, tjänstfolk, pälsverk, juveler, furstliga toaletter: för mindre ger hon sig inte.

Medan hon avvaktar hur hennes nya öde

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

En trofast Gud och utan svek rättfärdig och rättvis är Han. V Mosebok 32:4.

Gud är trofast, Han genom vilken I haven blivit kallade till gemenskap med Hans son Jesus Kristus. I Korinter br. 1:9.

Trofast är Han, som kallar eder, Han skall också utföra sitt verk. I Tess. 5:24.

Äro vi trolösa så står Han troget fast vid sitt ord. Ty Han kan icke förneka sig själv. II Tim. br. 2:13.

Den, som är trogen i det minsta, han är också trogen i det mera är och den, som är orättfärdig i det minsta, han är också orättfärdig i vad mer är. Lukas Ev. 16:10.

Rätt så, du gode och trogne tjänare. Gå in i din Herres glädje. Matteus Ev. 25:21.

Var trogen intill döden, så skall Jag giva dig livets krona. Uppenb. boken 2:10.

*Gud är trofast, står det skrivet
O, vad tröst jag har däri
Han är trofast hela livet
Oavsett vad jag kan bli.
All min otro kan ej fälla
Herrens trofasthet omkull
När det torkar i min källa
Står min Faders rik och full.*

skall gestalta sig, har hon tagit in på ett pensionat, där goda seder råda, och hon klär sig med lyx och vinnlägger sig om ett utstuderat raffinemang.

Men hon vill inte tillstå för sig själv, att då hon tvekar att motta Fritz Bogans dyrbara presenter, så är det kanske mest därför att hon känner Auscars outtröttliga vaksamhet som en ständigt lurande fara. Hon har överraskat honom på andra sidan blomsterfönstret, där han stått försjunken i en mäktig, ångestfylld betraktelse. Hon har sett honom, då hon lämnat affären, hon har sett hans ansikte blekna, liksom varslande om olycka, då hon hejdats av andra män, och hon känner hur han följer efter henne hotfullt, envist, hon vet att han inte ett ögonblick lämnar henne ur sikte.

HÄMNDEN.

I dag har Annchen beslutat ta det palats i besittning som Fritz Bogan erbjuder henne i Grünewald.

Sedan hon nu förlorat den asiatiska ynglingen ur sikte, har hon återfått sitt muntra humör och känner längtan efter nöjen stark igen. Hon hör inte längre hans steg och skymtar honom inte kväll efter kväll bland publiken utanför den sagolika rutan: han har utan tvivel tröttnat på sin tysta längtan, han har kanske farit sin väg till soluppgångens land.

Flickan avstår för alltid från den upphöjda kärleken och från resan till de gyllene länderna. Hon är en bräcklig varelse som skapats bara för att ha roligt, och hon är omedveten om det onda hon kommer åstad och det goda hon förstör.

Men denna afton förstår hon inte varifrån en obestämbart oro som bävar i hennes tanke kommit. Hon känner bara hur ängsligt och osäkert hennes hjärta slår; och hon tänker på sina framgångar och segrar och försöker visa sig lugn, medan hon med utsökt mjuka och stillsamma rörelser binder buketter.

Hon sitter på en persisk matta under en baldakin av lummiga klängväxter och är omgiven av blommor i urnor, i skålar, i krukor, i vaser, i korgar.

Lagerbuskar i laggkärl bilda en pryddlig fond åt rummet, i vars mitt där är en med näckrosor kantad damm, som bestänkes av det fina duggregnet från en fontän. Vägarna äro täckta med klematis och golvet med en japansk gräsmatta; dvärgträd, gladioler och palmer, lövsalar och konstfulla trädgårdsmöbler mångfaldigas i väldiga speglar, och drivhuset vidgas och fördjupas på ett hemlighetsfullt, sagolikt sätt: fria fåglar sjunga smekande visor bland det lummiga lövet eller flaxa mot fönstret, gäckade i sin glada tro att där är fri väg ut i det höga blå.

Annchen går med ett uttryck av förströddhet fram och tillbaka på de slingrande stigarna, allteftersom hon behöver en blomma eller en färg för sin bukett: då ett konstverk är färdigt, säljes det genast, och blomsterflickan börjar strax ett nytt.

Då och då tar hon sig en vilostund, tän-

(Forts. sid. 198.)

28,000 husmödrar

i Stockholm med förstäder ha i Konsumtionsföreningen ett eget företag för framställning och distribution av livsmedel. Medlemskap erhålles utan kontanta utgifter.

HURUDANA BLI VÅRMODERNA?

VAD MAN FÅR SE I PARIS NU.

Någonting för övergångssäsongen. Kappa i mörkbrun serge med cape och skinnkrage.

Två behagliga teklädnigar. T. v. jumper och kjol i beige tunn kasha och satin fleur. T. h. hel klädning bois de rosefärgat siden.

En vårensemble i grå och rödrutig crêpe med mörkblå kappa i yllepöplin, fodrad med klädningens material, och plisserad kjol.

Vårens hatt förses ofta med veck och bucklor. Här en värhatt från Paris i röd bangkok.

UNDER EN VECKA HAR MINA DAGAR och nätter varit upptagna av mannekänguppvisningar, jag har skådat sportdräkter, vardagsklädnigar, teklädnigar, middagsklädnigar, soaréklädnigar, sommarklädnigar, promenaddräkter, kappor, teatercapes, under musik, under dans, under lemonaddrickning, under — ingenting.

Jag har suttit i stora, mattbelagda salonger, väl upplysta och omkring väggarna har jag sett medarbetare från Vogue, från Chicago Tribune, från New York Herald, från le Temps och The Times — ty vi journalister anvisas ofta plats i samma rum. Vi känna varandra till utseendet om icke annat. Och medan mannekängerna slagit sina åttor i snabb takt över golvet, har jag ibland fått fråga mig själv i vilket hus jag befann mig. Likheten styrktes ännu mer genom att en del franska hus bildat konsortium och samma ägare cirkulera alltså på flera ställen. Ehuru varje affär har sina artister och sin arbetarstab.

Mitt första besök gällde det gamla, erkända huset Doucet. Vackra modeller. Alla promenadkjolar finplisserade eller veckade, det lättare klädningarna rynkade. Icke en snedd (godet). Jag vändades vid tanken på alla mina väninnor i hemlandet, som fått »godets-flugan». Men som jag är en listig räv, cablade jag ej hem som min amerikanska visävi:

Inga klockkjolar mer!

Jag inväntade morgondagen.

Uppvisning hos Poiret. En modellskala, som aldrig varit bättre. Han har låtit alla

Iduns Pariskorrespondent har gjort en rundvandring till de stora modefirmorna och meddelar här resultatet av sina iakttagelser.

överdrifter fara och endast låtit sin artistiska smak tala. Där fanns godets! I promenadkjolar. Men dock mer i klädnigar och i en och annan kappa. Vidare såg man liv, som voro åtsittande och rynkade i sidorna och kjolar som räckte till smalbenet. Kjupartiet började redan över höften.

Icke heller nu telegraferade jag:

Långa kjolar, åtsittande liv.

(Liv som följa kroppen har jag sett på flera ställen — men de långa kjolorna äro Poirets specialitet.)

Förtjusande utställning hos Jenny. Kjolar, slutande strax under knät eller räckande till vaden. Långa och korta kragar. Inga redingoter!

Ny fasa! Mina landsmaninnor som just på sensommaren lagt sig till med detta chica och dyrbara plagg som klär dem så väl med deras kraftiga figurer.

Uppe hos herr- och damskräddaren O'Rossen. Lustiga smokings i sammet och kläde à la Tora Tejes i Storstädning. Och redingoter! Jag andades åter.

Jag har beundrat Lucien Lelongs kollektion med dess av honom proklamerade »absoluta stil». Nåja, någon absolut stil ges väl ej, men hans modeller har den fördelen att de ej förlora sig vid rörelse, utan behålla sin förnäma linje.

Nej, tröttheten att gå ur bo i bo, det vill säga från firma till firma skall jag be-

hålla för mig själv och nu göra en sammanfattning av vårmodet:

Färger som äro i ropet:

Till promenad: Svart, mörkt, nästan svart marin, upplivad av vitt eller kulört. Hela skalan gult-brunt. Till senvåren: lavendel, nattierblått. Till sommaren halmgult, kanariegult, grönt, eldrött, vitt. — En färg, ny för säsongen är »bisque» (kräftsoppa).

Till te: svart med silver. Rosenträdsfärgen; rött i två toner, marin- och höglått.

Till soaré: lamétyger och åter lamétyger.

Tyger. I ylle: Kasha i variationer. Slät och finluddig serge. Vidare ottoman, popelin, épinglé. Dessa fint tvärrandiga tyger återfinnas i siden jämte det blanka sidenet och den mönstrade kreppen. Och taften. Mycket taft!

Garnityr: Läder, bårder i olika färger, underlinjerade med silver- och guldtråd. Till överplagg: bårder av småkrusig plym, av fjäderbräm.

Vårens typiska promenaddräkt: Finplisserad kjol. Rak jackett.

Dito tedräkt: Jackett rak eller veckad, visande två centimeter av den korta klädningen som är av mönstrad krepp och vilket material även är använt som foder i jacketten. Eller också en lång cape, eller kort.

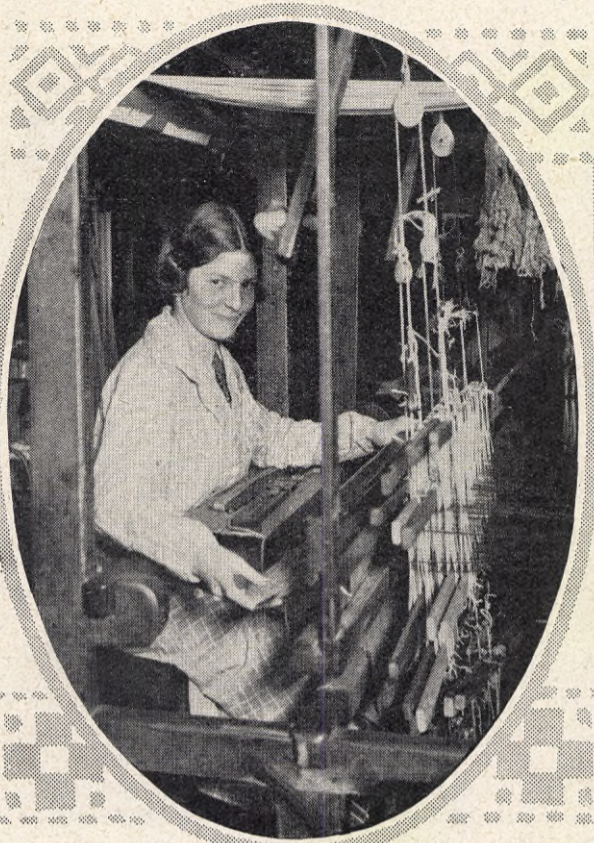
Hatt. För närvarande liten filthatt eller krepphatt. En och annan sidenhatt. Enda garnityr ett smycke, ett inskrusterat motiv.

Hattar som komma: Halvstora klockhattar i halm och tagel. PARTOUT.

HEMSLÖJD SOM ÄR MODERN IGEN

VÄVSTOLARNA BÖRJA KOMMA TILL HEDERS ÄVEN I STADSHEMMEN.

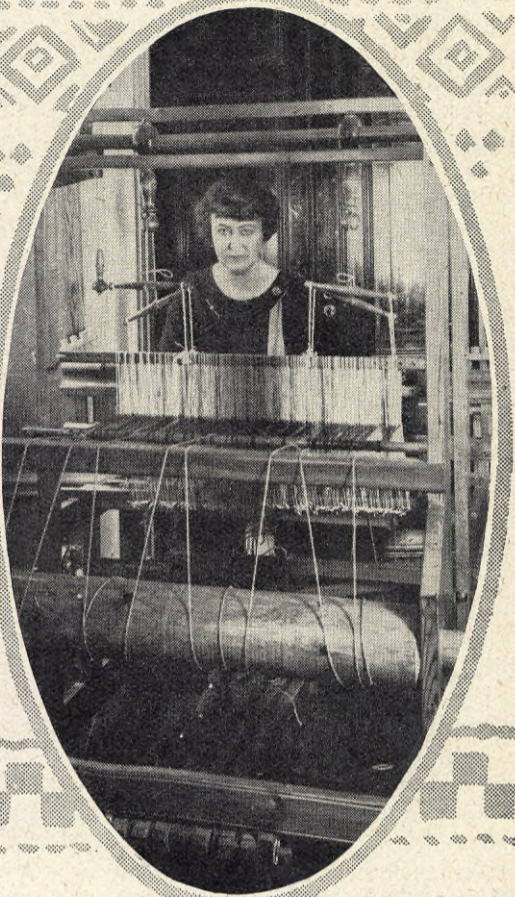
Man trodde kanske att vävningen var en konstgren, som på senare år alldeles fallit i glömska, åtminstone i stadshemmen. Att så emellertid icke är fallet framgår av dessa bilder, som visa några Stockholmsdamer, vilka tagit upp vävningen igen och med intresse omfatta denna förnäma och angenäma hemflit.

För fröken Madeleine Stiebel, dotter till operasångare Emil Stiebel, är vävstolens dunk den 'ljuvaste musik'. (D. N., foto.)

Landshövding Sahlins nygifta dotter, fru Dagmar Kjällström, väver flitigt till sitt nya hem. (Holmén, foto.)

I ingenjör och fru Hjalmar Liljenströms hem har vävstolen sin givna hedersplats, där husmodern tillbringar många flitiga timmar. (Holmén, foto.)

Shingel och vävstol — en modern kombination, som tar sig förtjusande ut, när den duktiga väverskan är fru Inga Henrikson, maka till veteraner E. Henrikson, Stockholm. Fru H. ses här väva en vacker flossamatta. (Holmén, foto.)

Fru Löwbeer, maka till direktören i Singers symaskinsab., E. Löwbeer, tycker nästan lika mycket om att väva som att sy på maskin.

En intagande heminteriör. Fröken Birgit Öhman, dotter till kyrkoherden i Johannes C. Öhman, vid vävstolen. (Holmén, foto.)

En vissnad ros.

(Forts. fr. sid. 195.)

der en cigarett och röker. Och så plockar hon i en rabatt igen, binder en ny knippa och sätter sig åter. Och allt detta gör hon med oavlåtliga, nästan omärkliga finesser och förkonstlingar likt en stor komediant-ska. I hennes händer få kroaserade blommor, smidiga kvistar, blodröda kalkar och köttiga kronblad ett mänskligt, sinnligt liv, som uppväcker tusen osägbara tankar.

Själva blomsterflickan synes i afton halvt bedövad av de skarpa dofterna och tryckt till jorden av de härliga kronorna, som ändå ingen tyngd ha. Hon böjer sig framåt, som om hon vore redo att falla; hennes merovingiska drag, som tala som släkt-skap med Rhenländernas franker, slappna liksom av kraftlöshet, hennes ögon, som äro blå men ändå så mörka att de verka svarta, likna två violer som dö bort i drömmar, och hennes läppar, glödande alltjämt, skulle man kunna tro vore en röd nejlika som just slår ut.

På gatan stanna de förbiflytande; människovarelsens och blomstrens förföriska tju-kraft besegra dem, och de känna med en behaglig oro hur deras fria vilja bindes: detta för oundgängligen med sig beställningar och köp, och affären förtjänar på sin levande reklam...

Annchen står i afton med en åtsittande, rak klänning utan annan prydnad än ett skärp av silver och en orientalisk slöja, sammanhållen med ett dyrbart bröstsmykke av guld och emalj. Hon är barfota; över fotknölna har hon en kedja och kring det blonda håret en ring av guld och ädla stenar lik en gnistrande krona av eld.

Hon är skön, mer än skön. Den obeskrivliga oron som behärskar henne ökar febern i hennes blick och tänder i hennes leende en lönlig eld.

Hon vet inte att Auscar lurar, dyster, skäl-vande av längtan och ångest, hon kan inte tänka att han står där med omtöcknade sinnen, med en smak av bly på tungan och med en olycksbådande gnista i ögonen. Under sina efterforskningar har han till och med kommit underfund med den älskades mest hemliga tankar, och han är inte okunnig om att hon i afton skall utbyta pensionen, där hon hittills levat som oberoende flicka, mot den tyska bankirens palats. Han har kommit för att säga henne farväl genom det förhatliga fönstret, där hela världen har rätt att betrakta henne, men han håller sig på avstånd: framför hans ögon har lägrat sig ett ogenomskådligt töcken, och därbakom döljer han sin förtvivlan och sin upproriskhet. Han står där tyst, ogenomtränglig; hans sorg har så förändrat hans drag, att man skulle kunna tro han vore klädd i mask: själva Annchen skulle inte känna igen den matta glansen i hans lurande, vilda blick.

Men blomsterflickan går helt upp i sin sällsamma oro utan att fatta varifrån den kommit. Hon plockar blommor och lämnar buketter från sig; just nu väljer hon bland ängarnas vilda blomst, som hon bragt på modet: i skötet har hon en kvast av röda bengaliska rosor, som hon kantar med klint, vallmo och fingerborgsört. Ett ögonblick trycker hon en knopp mot hjärtat och sluter ögonen till hälften med barnslig behagfullhet.

Med ens dras ett damastdraperi ned för rutan likt ridån för en teatersal; stängsel av järn falla snart ned omkring det ryktbara drivhuset: Auscar står där med ögat på skyltfönstret, vilket ännu är svagt

Marika Stjernstedt håller föredrag

Nästa gång i Iduns Kvinnoklubb berättar dess ordf. ungdomsminnen från Ryssland.

Författarinnan fru Frida Stéenhoff var Idunklubbens gäst vid dess senaste sammankomst och hennes uppläsning av sitt verk *Revanche* mottogs med största intresse. Författarinnan förde sina åhörarinnor till Frankrike före franska revolutionen, där oppositionen mot neger-slaveriet just då tog sina första famlande steg. I denna rörelse var en svensk, författarinnans egen farfar, en förgrunds-figur och såväl ämnet som denna omständighet har lockat den för problem alltid brinnande författarinnan till studier och inspirerat henne till det starkt dramatiska och gripande verket *Revanche*, där rasproblemet behandlas med värme och vidsynhet. Fru Stéenhoffs uppläsning följdes med spännt intresse av åhörarinnorna, det märktes tydligt, och "författarinnan inropades".

Kvällens sång var en upplevelse av rang. Man fick höra en utmärkt tenor, notarien *Gunnar Schyller* — varför överger inte herr notarien sin Marinförvaltning och det i rödaste rappet? Han sjöng några operaarior och svenska romanser med sådant väljud och fin uppfattning att mången yrkestenor skulle avundats honom det.

Utställningsavdelningen studerades flitigt denna kväll. Så var den också rikhaltig. Idun hade av kyrkoherde *Victor Järnefors*, *Funäsdalen*, fått låna hans samling textilier och träsniderier från Härjedalen, som han medfört till Stockholm till försäljning för insamling av medel till ett kyrkobygge i Funäsdalen. — Dessutom visades trikåvaror, sport-utstyrsel, koftor, scarves o. s. v. från *N. K.* och *systrarna Hultgrens ateljé* utställde sina nyaste sticknings- och virkningsarbeten och garner — en synnerligen smakfull och välordnad utställning.

Nästa program i Iduns Kvinnoklubb, för sekt. I torsdagen den 25 febr. och för sekt. II torsdagen den 4 mars, bjuder på en glädjande överraskning. Klubbens ordf. fru *Marika Stjernstedt* har nämligen lovat att dessa gånger själv hålla föredrag, varvid hon kommer att berätta ungdomsminnen från sina vistelser i Ryssland. Vidare utläggningar kring detta meddelande torde vara överflödiga, eller hur? — ty ingen klubbmedlem kommer väl att försumma detta föredrag.

uppläst av ljus som brinner bakom förhänget.

Klockan är tio. En luxuös Opel stannar punktligt vid Annchens port. Signalhornet ljuder hest och otåligt i den stilla natten. Flickan uppenbarar sig på tröskeln och tar emot den framsträckta handen som hjälper henne upp på fotsteget.

Vagnen sätter sig i rörelse och rullar enligt förut givna order med lätt och behaglig fart över asfalten, bort från de centrala gatorna: därinne i fordonet besvarar Annchen med en smula överdrivna och

Herrgårdsvinter.

Ett dallrande nät över vägen har spänts av rimfrosts skinande kvistar.

En enstaka stjärna har silverblek tänts, fler silverstick himmelen ristar.

Mellan vita snår åkervidden glittrar och en skidas spår skarsnögärdet splittrar.

Där snötunga lindkronor bilda ett valv det blåvita månljuset silar på Eros i marmor; det var som han skalv med rimfrost på koger och pilar. —

*— Se, ett slädparti!
Ljuset från marschaller som ett trolleri bryts i iskristaller.*

— — —
Skum på fålens bog —

*Vita slädnät skina.
Se, gud Eros log,
och två pilar vana...*

EBBA von SETH.

Axel v. Fersen på nära håll.

(Forts. fr. sid. 188.)

föreföll det även som skulle hennes känsla för mig ha blivit mindre. Jag kände mig ohyggligt olycklig och det föreföll mig som hade allt varit slut."

Och några dagar därefter antecknar han:

"Jag anlade halvsorg (*le petit deuil*) som alla andra, jag vågade icke bära djup sorg som fransmännen, då jag var rädd att ådraga mig löje genom min känslsamhet." (Stackars karll!)

Att Fersens bedrövliga äckel för fru Crawford endast varit övergående framgår av följande anteckningar några dagar senare:

"Jag åter tillbringar mitt liv med att sakna (vad? sin begråtne drottning? Nej!) att jag ej har en större förmögenhet så att jag kunde göra Eleonore lycklig, nöjd och fri, hon förtjänar det för sin utomordentliga karaktärs skull."

En sparsamt begåvad snobb, som föraktar sitt fosterland, och vars hela patos består i triumfen att några sekunder hava spelat förste älskaren på världsteatern, en narr, som då den tillbedda råkar i livsnöd, på vederbörligt avstånd och utom skotthåll på operavis svänger med draget svärd och sjunger för full hals: »låt om oss skynda! låtom oss skynda!» Men som själv icke rör sig ur fläcken. Sådan framstår Axel von Fersen i sin dagbok, bornerad, träaktig och betänkligt liten. Med denna bok har masken ryckts från hans ansikte. Jag hade en gång fört med mig från östern en Buddabild av förgylld brons. Den ägde en underbar, djup patina, och jag älskade den. En gång, då jag kom hem från en resa, såg min Budda bedrövlig ut. All förgyllning var borta, gestalten grinade hemskt emot mig. En välvillig tjänsteande hade, för att fagna mig, skurat den ren med »Röda Björn». »Hon hade menat så väl», sade hon. Alma Söderhjems avsikt var säkerligen också berömvärd. EXIT FERSEN!

BIRGER MÖRNER.

konstlade leenden Bogans lidelsefulla smicker.

Luften är efter en kall och fuktig eftermiddag dimmig och rå. På himlen tittar fullmånen fram mellan molntapparna.

Redan kommer vinden från Grünewalds trädgårdar; den är mättad av väldoft och fylld med prasslande ljud: kort men skön har promenaden genom gatorna varit, en idyllisk förlovningstripp i den tysta natten, då alla vaga ljud tala och gå vida.

Plötsligt, strax invid sjön, händer något oerhört. Chauffören sätter farten på det högsta möjliga och kastar sig i samma ögonblick av vagnen: en sekund bara skymtar hans av smärta och hat förvidna ansikte på andra sidan den lilla rutan i skenet från de båda lamporna.

— Auscar! kvider Annchen, då hon känner igen honom. — Auscar! bönfaller hon med bestörtning i rösten och fasa i själen.

Men åkdonet, som drives hejdlöst framåt av sin egen blinda kraft, är långt borta från all hjälp; det är en dubbel likkista, som slungas ned för strandbanken och sjunker i djupet där döden bor.

Det allvarsstämda lugnet som råder över nejden brytes av den häftiga dunsen och av vattnets frusande virvlar: vågsvallet slår mot stranden skäl-vande och krampaktigt likt snyftningar ur ett mänskligt bröst.

Men med en gång tystna de olyckstunga ljuden; de slockna likt bubblor, och kvar i luften blir bara trädens sus och örternas väldoft.

Mannen från Kaukasus står orörlig och lugn invid ett fönster som inte längre lyser

STEINWAY & SONS

Flyglar och Pianon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

Erobol-Badsalt.

Avmagringsbadsalt — Svavelsalt.

Sammansatt enl. moderna principer verkar EROBOL starkt antiseptiskt på hudens ytligaste lager, uppluckrar dessa och hämmar de jäsningsprocesser och svampbildningar, som ofta däri uppkomma. EROBOL är därför ett utmärkt medel dels för intima toaletten och dels mot en hel del hudsjukdomar, hudutslag och kvisslor, vilka försvinna redan efter ett par bad. Jämte denna antiseptiska verkan utövar EROBOL-BADEN ett särdeles uppfriskande, lindrigt stimulerande inflytande å hudverksamheten. Som avmagringsbadsalt, synnerligen då EROBOL tages i starkare mängd, 4-6 matskedar i ett vanligt bad, är EROBOL ett rekommendera. Glöm ej att i dagliga tvätt-

vattnet upplösa en nypa EROBOL. Effektivare än hudcremer för att hålla huden len och fri från kvisslor. EROBOL uppmyklar det "hårda" vattnet. EROBOL skadar ej håret, utan kan med fördel användas vid hårtvättningar. Säljes å apotek, i förnämligare parfym-, färg- o. sjukvårdsaffärer.

TEKN. FABR. BORE, STOCKHOLM

Hemfärgen Härvans

Modfärger

Rosa, skär, guld, perlblå, perlgår, rostfärg, klarblå, biege, orange, terracotta och reseda

giva Eder alltid en idé till den finare garderobens förskönande.

Begär provkarta.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Järn- medicin

i en eller annan form intages ofta som stärkande medel Den nya kombinationen

Phospho-Energonpiller med järn

är i sådana fall av synnerligen god verkan. Innehåller förutom det för hjärna och nerver välbeprövade Phospho-Energonet även järn i för organismen lämpligaste mängd och form. Phospho-Energonpiller med järn fås på alla apotek i burkar å 100 och 300 piller.

med Annchens skönhet; det har stängts ännu en gång, och det är hemlighetsfullt och tyst som en grav.

Auscar har en darrande eld i blicken, och hans ansikte har samma färg som vax. Han har hämnats nu, och han förblir där han är skrämmande liknöjd, hård och outgrundlig som graniten i hans hemlands vulkaniska berg, medan månen stiger allt högre upp på den liksom i sorgflor skrudade svarta himlen och speglar sig i vattnen, gul och trist som den flämtande lågan på ett vaxljus...

I Skansens barndom.

(Forts. fr. sid. 191.)

sen hon skulle bli över när ingen människa komme till hennes föredrag.

Men ett par timmar före utsatt tid rann en ström av folk, kvinnor i kapotthattar mest, genom alla Skansens portar och alla styrde stegen åt Laxbrostugan till. De flesta måste vända, men de som fingo plats betygade sedan enhälligt, att de haft en förtjusande afton. Inte ett ord som kunde betecknas chocking hade undfallit talarinnan. De kapotklädda voro högtidsstämda och passande rödda och entusiastmerade för »den söta fröken Key». Att det inte var just detta, som de gått ut i öknen till att se, hade de totalt glömt.

Konung Oscar II hedrade alltid Skansens vårfeater med sin närvaro. Stånddamerna, som alla voro »av stånd», gjorde oklanderliga hovnigningar och solade sig i den kungliga nåd, som vederfors var och en särskilt. En gång dristade sig fru E. att påminna sin kungliga barndomsvän om, hur de lekte kurra gömma tillsammans, och hur hon gömde sig under drottning Desiderias kjol.

— Jo, jo, genmälde kungen och plirade illmarigt på gummans voluminiösa kroppshydda, det var då det. Det skulle du knappt kunna göra nu.

Från sina tidigaste flickår minns fru Behm synnerligen väl fru Anna Branting, dåvarande fru von Kræmer. Sigrd Millrath och Vera von Kræmer voro ungefär jämnåriga och fru Behm minns ännu hur våldsamt hon beundrade lekkamratens mor, tyckte att hon var »som skiftande, mjukt siden.»

TH. K.

August Söderman.

(Forts. fr. sid. 187.)

fades åtskilliga fragment av en kokbok, som han själv efter praktisk erfarenhet författat. Kokboken har, att döma efter det återfunna registret, innehållit bortåt 100 recept. Fragmenten upptaga däremot endast ett fyrtiotal av dessa, men åtskilliga bland

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9-5 Expeditionen: ... kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1-3 Annonskontoret: kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

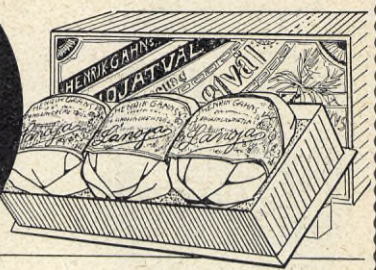
Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text, 40 öre Lediga platser 25 öre
å textsida. Bestämd plats Plattsökande 35 öre
20 % förhöjning. Pensionat-, Skol- & Diverseannonser ...

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan
Helt år 17:— Helt år 15:—
Halvt år 9:— Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 Kvartal 4:25

Lanoja
TVÅL

Skyddar, renar
o. bevarar hyn.

Gahns
UPSALA

Gahns Tvålar äro sedan länge kända såsom förstklassiga! Lanoja-tvålen innehåller just de ingredienser, som erfordras för en klar och vacker hy.

Western Electric

DAMMSUGARE

I VARJE HEM

är en dammsugare numera oundgänglig. Det gäller att välja den bästa. Western Electric har roterande borste som effektivt avlägsnar all smuts ur mattorna. Dessutom stor sugkraft. Kvalitetsarbete.

BEGÄR BROSCHYR.

Demonstreras hos generalagenten

BÖHLMARKS
STOCKHOLM

Förr: många
hjälpkrafter och
mycket damm.

Nu: En dammsugare och intet damm.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Grotrian Steinweg
Flyglar o. Pianon
Världsmärket
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
Konserthuset, Stockholm

GIFTAS

— en komedi om äktenskapet

TORA TEJE
OLOF WINNERSTRAND
HILDA BORGSTRÖM
MARGIT MANSTAD
i huvudrollerna.

Regi:
OLOF MOLANDER

Officin:
BEWEFILM

Premiär inom kort
på S. F.-teatrar.

DIKTARENS
DRÖMBILD.

George Wither:
"Hennes kind är som dagen
hennes hud så vit som snö."

FRÅN DRÖM TILL
VERKLIGHET.

Den charme, som här utmålas i diktarens drömsyn blir underbar verklighet för de, som på rätt sätt sköta ansiktets, halsens och händernas hud. En lätt ingnindning med *Pond's Vanishing Cream* några gånger om dagen och en omsorgsfull rengöring med *Pond's Cold Cream* varje afton, innan man går till sängs. Den underbara verkan efter regelbundet bruk av dessa båda creamer erkännes med tacksamhet av många av nutidens vackraste och mest berömda damer.

POND'S VANISHING CREAM och POND'S COLD CREAM fås överallt i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—, i tuber å Kr. 1:— och Kr. 2:—.

Gratis-
prov.

Mot insändande av 20-öre i frimärken till porto och emballage sända vi Eder gratis provtuber av såväl Cold Cream som Vanishing Cream.

Gäller en vecka från den 21—28/2 26.
POND'S Generalagentur: Pilestr. 19—25, Köpenhamn K.

Pond's Cold Cream and
Vanishing Cream

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORAN, Göteborg.

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade. Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré ell. fjädrande armband.

Väl sorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

THERMOGÈNE-
VADDEN

alstrar värme och
motverkar rygg-
skott, reumatism,
hosta, heshet etc.
Pr paket Kr. 1.25.

Vrickningar, Sträckningar och Slag?

Gör slut på plågorna och tag bort svullnaden! Drog icke utan skaffa en flaska Sloans Liniment NU! Stryk varsamt (men gnid icke!) något liniment på det skadade stället. Det tränger in och drar ut inflammation, löser blodstockningen, driver ner svullnaden och tar bort smärtan nästan med ens. Sloans är ett underbart hjälpmedel emot reumatism, ländvärk, ischias, nervinflammation, ryggvärk, kramp osv. Hav en flaska till hands! Fås på alla Apotek.

"Svår kontusion och vrickning lindrad."

En person skriver till oss: "Jag råkade falla och fick av slaget en svår kontusion och vrickning i knät. Jag försökte sälling utan resultat, men sedan jag försökt Sloans Liniment, lindrade det betydligt."

Sloans
Liniment

BORTTAGER
SMÄRTA

dem äro ägnade att väcka uppmärksamhet hos finsmakare. Det är i allmänhet fråga om mer eller mindre egendomliga rätter, såsom oxmule, oxtunga i papillott, murklor, champinjoner och andra svampar, stekta ostron, ostronpulver, hummerpulver, stuvad syra, färserad lök och gurka, gräslöksomlett, persiljemunkar, domino, chinoid m. m. d., men även för så vanliga saker som ål, flundra, abborre, gädda, revbensspjäll, lamstek, fårlår, kramsfågel, äppelmunkar, saffransbröd m. m. finnas föreskrifter.

För svamp och svampsojor hyste Söderman en verklig passion, vilket framgår av den utförliga förteckning på det rikhaltiga lager härav, som vid hans fränfalle fanns i hemmet.

För mer intresserade svampplockare lämnar han i sin kokbok följande upplysning:

»Champinjoner finnas på Eknö under slutet av augusti samt hela september månad bakom gubben Södermans stora byggnad, bakom ladugården i byn vid Edmans och på ängen mellan byn och Anna Majas stuga.»

Vi meddela här nedan några recept ur kokboken:

N:r 1. *Revbensspjäll* (efter en högst 3 å 4 punds gris). Benen knäckas mitt itu, likväl så att köttet sammanhängar, *katrinplommon* och kluvna, skalade *renätter* insys uti det dubbelvikta revbensspjället. Detta saltas lagom, stekes och brynes samt spådes under stekningen med något vin.

N:r 5. *Abborrar*, 1½ å 2 markers, uppskåras i strupen, urtagas och sköljas väl. Därefter instoppas en deg av prima bordssmör och persilja. De läggas sedan i en väl lyckt panna på buken. Så mycket smör pålägges, som fordras för att täcka fisken, därefter salt och något vatten. Ovanpå allsammans en sockerskorpa samt, om man vill, ett par citronskivor. Kokas, tills ryggen lossnar (¼ timme).

N:r 15. *Gädda utan vatten*. Sedan gäddan blivit skuren i stycken utan att fjällas, sköljes den mycket väl och lägges i vatten. En kastrull smörjes med kallt smör samt beströs med rivet bröd och fint salt, fisken lägges däri utan att avrinna och överströs med finhackad persilja, rivet citronskal, socker och salt (muskotblomma), varefter den kokar i timme på sakta eld med väl slutet lock och omskakas ofta för att ej fästa sig vid botten.

N:r 19. Då *stora murklor* äro förvällda och väl rensade, göres en fyllning av finhackat kött, peppar, salt, rödlök, något rivebröd, smör och persilja, varmed murklorna fyllas, stekas därefter i gott smör med någon påspädning av vin.

N:r 21. *Ostronpulver*. Hela ostron (med skägg) arbetas till mos, varmed uppblandas vetemjöl till en något stadig deg. Därav gräddas smärre kakor, som sedan förvaras i lyckta kärl, pulvraseras, då de skola användas. Till säser m. m.

N:r 30. *Syltade berberisbär*. Fullmogna, men ej skrupna bär avtagas de vackraste kvistarna. Ur varje bär avlägsnas de små kärnorna med mycken aktsamhet, att bären ej falla från kvistarna, som därefter läggs i friskt vatten. Sedan uppläggas de på linne, så att vattnet urdrages. Emellertid kokas av socker och litet vatten en tjock sirap, vari bären läggs, att på sakta eld koka, tills de bliva klara; sedan avkylas de och förvaras i täckta burkar.

Det är ganska egendomligt att finna en i konstnärligt avseende så idealt anlagd natur som August Söderman till denna ytterliga grad intresserad av och fördjupad i vardagslivets intima småförhållanden.

EN SOM VAR MED.

Damernas diskussionsklubb.

(Forts. fr. sid. 193.)

rangemang, t. ex. då uppässningen kräver, att någon är på fötterna eller herrn i huset vägrar sitt samtycke, att, då frun i huset har tid att gå på visit, hon tillåter sin jungfru en stunds extra ledighet, t. ex. att sy åt sig själv, att någon gång verkligen få en lyxpromenad i skogen, att någon gång låta dottrarna hjälpa till med uppässningen för att lära sig göra det, och så vidare.

Detta var om man lyckats få en jungfru, som fyller de icke så enkla krav, som ställas på en sådan flicka. Då gör det just detsamma, om hon gått igenom bara folkskolan eller åttaklassig flickskola. Ty det finns folkskoleflickor, som äga hjärtats bildning i högre grad än mängden flickskoleflicka och de förra äro mera bildbara än de senare, om dessa fått för sig, att det är skam att arbeta med

Vid opasslighet

och särskilt dagen efter är det välgörande och uppfriskande att dricka ett glas Frukt-Salt-Samarin, det utrensar osunda och skadliga samlingar från kroppen och uppfriskar blodet, det ger välmående och vigör. Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes å apotek samt hos drog- och fäghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

BLOMSTER
hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Där ligger något under,

att
PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decinificeras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

ASPIRIN
TABLETTER *Bayer*

Äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

"Priset är nedsatt till 90 öre pr glas å
20 tabletter."

PUB

Äreveckan stundar

— Allt vad Ni behö-
ver för sportekiperin-
gen samt Edra

Reseffekter

köper Ni bäst hos

Paul U. Bergström's

Hötorget 13, Drottningg. 74-78,

vårt nya affärshus
på Söder:

54 Hornsgatan 54.

Mitt för Adolf Fredriks torg.
STOCKHOLM

MATSILVER

saluföres i de mest skif-
tande kvaliteteter. Ingen
kan med blotta ögat av-
göra huruvida ett matsil-
ver är av god kvalitet,
men ett tillräckligt stöd
för omdömet ger detta
inregistrerade varumärke

en borgen för god
kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget
i Stockholm

Finnes hos varje guldsmed.

Hushålls- handskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka
3: — par. Ader-
bräcksstrumpor o. alla
slags sjukvårdsartiklar
i lager, full garanti.
Humana priser. Först-
klassigt parfymeri med
toilet- o. tekniska ar-
tiklar 10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

sådant, som en jungfru får göra. Ty säg något ar-
bete, som är så nödvändigt och ofrånkomligt som
jungfruns! Den, som tycker, att något husligt ar-
bete är mindervärdigt, den duger åtminstone inte
till jungfru, hur bildad eller obildad hon än må
vara.
Signal Bern.

Detta får räcka för denna gång. Och nästa
gång få vi söka ge plats för nya spörsmål.

Kryssordstävlan i n:r 8.

	1	2	3		4		5	6	7	
8							9			10
		11		12		13				
14	15			16				17	18	
19			20				21		22	
	23	24					25	26		
27						28				
	29				30		31			
32			33	34		35			36	37
38		39		40				41		
		42	43				44			
45	46						47		48	
	49									

Vågräta ord: 1. Något man ej får försumma
denna månad. 8. Göra nötkreaturen. 9. Har hem-
sökt och hemsöker f. n. vårt land. 11. Hava rid-
darna. 14. Biblisk hustru. 16. Där vi skåda film-
stjärnorna. 17. Mjukt att ligga på. 19. Står van-
ligtvis framför siffrorna 1-12. 20. Konunganamn.
22. Lägga sig till med. 23. Något skarpt. 25. Ö i
Lilla Bält. 27. Betyder detsamma som riklig. 28.
En förordning. 29. Nämnes vanligtvis tillsammans
med harpa. 31. Är det inte så många som lära sig.
32. Ger oss färska nyheter. 33. Musikterm, betyder
långsamt. 36. Tills vidare. 38. Mången frejdad så-
dan finnes i Sverige. 40. Ett bland de större hus-
djuren. 41. Är tröttsamt i längden. 42. Är ibland
fagert. 45. Vad man väger i. 47. Skyndat. 49. Tag-
es av sjömännen för att de skola veta, var de be-
finna sig.

Lodräta ord: 1. Slutet. 2. Namnsdag i oktober.
3. Detsamma som fångst. 4. Ligger söder om vår
världsdel. 5. Att färdas i på sjön. 6. Kan man
bliva, när man ser något mycket vackert. 7. Träd.
8. Hör samman med järn och vikingar. 10. Skapa.
12. Avser att fästa ens uppmärksamhet på något.
13. Förnöja. 15. Somliga sådana värma. 18. Finnas
i riksdagen. 20. Ogiltig. 21. Ett nöje, som inte fanns
för ett tiotal år sedan. 24. Arbeta. 26. Församling
i Södermanland. 30. Gammalt och fint. 32. Finns
på båtar. 34. Förekommer i visst spel. 35. Kunna
saker gå på. 37. Något som vi äga. 39. Ett sätt att
uttrycka sig. 41. Äro hästarna klädda i. 43. Tecken
för den musikkunnige. 44. Måtes bl. a. i timmar.
46. Brådslande. 48. Handelsterm.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna
i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta
bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lös-
ning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter
numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke
och summan av de insända märkena delas som
extrapris mellan de bägge pristagarna förutom re-
daktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet mär-
kes "Kryssordstävlan i n:r 8".

Lösningar.

Kryssordstävlan i n:r 3. Vågräta ord: 8. Luna.
9. Ärlig. 10. Ljud. 11. Rot. 12. Ida. 13. Lytt. 15.
Åkdon. 18. Tjur. 20. Ära. 21. Sal. 23. Abbot. 26.
Ister. 29. Fastlagen. 31. Anda. 32. Air. 33. Änka.
34. Skandinav. 37. Koral. 39. Galna. 41. Åse. 43.
Ola. 45. Buss. 48. Orera. 50. Skir. 52. Pan. 53.
Rep. 54. Vivi. 55. Otium. 56. Åska. *Lodräta ord:*
1. Jury. 2. Kart. 3. Pätär. 4. Pläd. 5. Ogina. 6.
Flat. 7. Zulu. 14. Tub. 16. Kastanjer. 17. Oskari-
nor. 19. Jet. 20. Äta. 22. Lie. 24. Banjo. 25. O
fasa. 27. Snäva. 28. Elkan. 30. Lid. 35. Klä. 36.
Aga. 38. Ris. 40. Lök. 42. Sonor. 44. Larma. 46.
Unik. 47. Spis. 49. Evig. 50. Spån. 51. Idka. Frö-
ken *Ragnhild Ohlson*, Villa Midgård, Limhamn, och
Fru *Helga Sohlberg*, Ljungby, erövrade prisen, som
bestå av kronor 13:90 vardera.

Fixeringsbilden i n:r 4. Sancho Panza synes
mellan Don Quijotes ben och hästens nä. Näsan
är i beröring med Don Quijotes knä. Böckerna
gå till *Karin Egertz*, Sköldnäs, Baggetorp, *Ingrid
Bergström*, Box 49, Perstorp, och *Gunnel Persson*,
Tomarps kungsgård, Kvidinge.

Den moderna frisyren

gör onekligen varje kvinna ung och charmefull, men kräver
också en omsorgsfull vård för att komma till sin rätt. Ett
speciellt för den shinglade frisyren utexperimenterat hårvatten

Dr Dralle's Birkenwasser Extra-Torrt

har redan vunnit ett obetingat erkännande inom den förnäma
damvärlden. Detta hårvatten ger håret just de egenskaper:
lätt, luftigt och vågigt, som gör den moderna frisyren så till-
dragande. Verkar dessutom stärkande och uppfriskande på
håret och gör användandet till ett nöje.

Parfumerie Georg Dralle, Stockholm.

Finns hela
året runt.

Mamma, varför kan vi
inte sätta bananer själva?

Vi skulle inte kunna
mogna dem så väl som

A.-B. BANAN-KOMPANIET

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburet-
ter. Försäljes genom her-
rar Järn- och Möbelhandl.
eller direkt från fabriken.
Landets äldsta fabrik i branschen.
Illustrer. priskurant franco.

SKAND. SÅNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

*Hoffmann's
Pianinon*

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Kungl. Hovlev.

Malmskillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.villkor.

ERASMICÖRTTVÅL

med violens doft

Den enda tvål som tillfredsställer
Eder.

Pris 75 öre.

Iduns korrespondensklubb.

Lärarinna, bosatt i en avlägsen skogstrakt och därför ganska ensam och avstängd frågar, om någon av Iduns många läsare ville glädja henne med ett brev. Jag är omkring de 40 och intresserad för litet av varje. Svar till en "Idunvän."

Oberoende affärsdam i medio av 30-talet, med en god portion levnadsglädje som livets allvar ännu inte rått på, mångsidigt intresserad — de litterära dock störst — har genom en nyck av ett oblikt öde blivit placerad långt från släkt och gamla vänner, och har genom att helt hänge mig åt arbetet varit förhindrad att skaffa mig nya vänner. Jag känner mig alltså ensam.

Synnerligen road av brevskrivning, önskar jag nu genom Idun komma i förbindelse med någon sympatisk personlighet, för att om möjligt få till stånd en korrespondens som i bästa fall kan bli givande för båda. Tacksam för svar under sign.

"Prenumerant 1926".

Jag ber få anmäla mig till inträde i Iduns korrespondensklubb, är 23 år, intresserad av musik, litteratur, astronomi och — vatten. Capella.

Ressällskap

Fullt sjukvårdskunnig flicka önskar ressällskap till Bad Gastein. Känner väl till Österrike och har förut besökt Gastein. Medföljer gärna som vårdarinna mot fritt vivre. Förstklassiga referenser. Svar till "Språkkunnig-Resvan", Iduns exp. f. v. b.

Lindrigt bröstklän dam, som tänker resa till Italien i början av mars, och ämnar stanna där en tid på någon billig plats för hälsans vårdande, önskar ressällskap med liknande. Betalning var för sig. Svar till G. T., Iduns red.

IDUNS LÄSECIRKLAR.

En dotters litteratur.

Bästa fru Steenhoff.

Jag har en sexton års dotter, som är mycket begiven på att läsa romaner. Härom dagen kom jag att se i en av de böcker, hon låtit bli liggande i vårt vardagsrum. Jag ögnade igenom ett par kapitler och fann, att det just var sådan läsning, som jag tycker är olämplig för ungdom. Men tyvärr, förhållandet mellan min dotter och mig är redan förut föga förtroligt. Jag går i ständig oro att öka avståndet oss emellan. Kritik av de böcker, hon läser, skulle ofelbart göra henne ännu mera slut. Missförstå mig ej, hon är rar och öm, vi tala glatt och livligt med varandra om livets bagateller. Men angående sina inre funderingar vill hon vara ensam. Det är tråkigt för mig, vilket jag dock tåligt finner mig i. Men när det

Medlet som vaggar nerverna till ro.

Nervös tandvärk, en brännande huvudvärk eller andra nervsmärtor kunna komma olägligt nog ibland. Men medlet, som i en handvändning åter gör Eder frisk, nöjd och glad, finnes å närmaste apotek. Globoid, det nervstillande preparatet, som kan tagas utan risk, avlägsnar som genom ett trollslag nervösa smärtor.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 och 1:25 pr flaskor.

rör sig om hennes andliga hälsa — läsning av dåliga romaner kan ju vara ett gift — står jag så villrådlig.

Vad skall jag göra? Bör jag diskutera hennes romaner eller bör jag ej? Gabriella D—n.

Bästa Fru Gabriella D—n.

Tillåt mig först säga, att er dotter är lycklig som har en så klok och varsam moder. Min övertygelse är, att ni två — sedan det gått några år — bli förtroliga vänner. Det finns utsikt att ni som kamrater kunna leva många angenäma år tillsammans, vilket är en sällsynt lott för föräldrar och barn. Emellertid måste er dotter först bli färdig på egen hand. Hon är, föreställer jag mig, i färd med att bli en personlighet. Tala ej med henne om böcker, så framt hon ej själv börjar med detta ämne. Ge henne ej heller litteratur, och kritiserar ej romaner i hennes närvaro. Vill ni gärna nå henne med något, ni finner synnerligen läsvärdt, och som i er tanke kan motverka det "gift", hon själv väljer, sök då att "kanalisera" till henne denna läsning på omvägar, t. ex. genom någon hennes jämnåriga väninna, från vilken hon ej tror sig få en bok i uppfostrande syfte. Det är denna ständiga föreställning om påverkan, som hos barnen minskar föräldrarnas inflytande.

F. S.

En fransk bok.

Jag brukar som språkövning läsa engelska och amerikanska

Yllestrumpor

och liknande yllesaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

noveller. Men jag får verkligen säga, att jag nu är ganska trött på dem och finner dem enformigt lika varandra, oupphörligt samma synpunkter och samma osannolika, gynnsamma avslutning. Som jag även kan läsa franska, fast mindre ledigt än engelska, borde jag hellre öva mig med det förra språket. Men de franska böcker, jag köpt efter annons, ha varit alltför erotiska för min smak. Vill ni rekommendera mig en fransk roman, som är fin och sann? Den behöver inte vara rolig om den är fängslande.

Maria Studiosa.

Fru Maria Studiosa.

Det gör mig glädje att kunna varmt rekommendera en fransk roman, som jag nyligen läst med ovanlig tillfredsställelse. Den heter "Le désert de l'amour" av François Mauriac. Enligt min tanke hör den till den förstklassiga litteraturen. Den är inte glad, men den klarhet, med vilken den återger själstillstånd hos några människor, som älska, är något alldeles enastående. Den går på djupet av människors karaktärer och hugger tag som en örnklo i sitt byte. Läsaren får visserligen ett sorgens bad, men det renar så allvarligt från de tusen böckerna, vilka mest likna filmgrannlåt.

F. S.

IDUNS HEMTREV-NADSRÅD

meddelade av arkitekt David Blomberg.

Möbeltyg till en matsal.

Fråga: Vore tacksam om Idun ville giva mig förslag till möbeltyg och draperier till vår matsal. Vi ha haft broderade linnedraperier samt gobelin på stolarna, men dels äro stolsitsarna blekta och dels verka draperierna så kalla. Vi ville gärna ha något varmare och hemtrevligare. För övrigt finnes röda gardiner, mata i flera färger på röd botten, möbelen mörkbonad ek, grårandig tapet, samt hög benvit panel. Rummet stort och luftigt (6x7 m.)

Anne-Kathrine.

Svar: Med hänsyn till den vita panelen, mot vilken de mörka möblerna avteckna sig, vore det lämpligt om möbeltyget väljes i en valör och färg som sammansmälter med träfärgen, exempelvis i ett brunt eller brunrött linne. Portiererna böra hållas tillsammans i färg med gardinerna, då det ej finnes anledning att föra in ytterligare en kulör i rummet.

Omgivning till en Karl Johans-möbel.

Fråga: Jag har i gåva fått en Carl-Johan-soffa jämte stolar och bord allt i mahogny, som jag ämnar renovera samt kläda med hemslojdstyg i någon blå färg. Men som jag är nödsakad att i

Efter balen

före sänggående böra fötterna få ett *Nogibolftbad*. En tesked i ett handfat med varmt eller ljumt vatten, vari fötterna hållas 10 min., borttager *svullnaden* och *ömheten* och fötterna bli som "nya".

Kvinnans lott

var fordom att slita ut sig för tvätten. Nu tvättar Solidar ensam, utan att slita på tvätten.

Följ noga bruksanvisningen för det gamla välkända Solidar.

Solidar

Tvätt-Extrakt

samma rum ha sovplats undrar jag om en ottoman passar tillsammans med denna möbel, rummets storlek 3,50x4,90. Jag har en äkta persisk matta 1,90x1,30, mörkröd bottenfärg, orientalistiskt mönster, som jag i så fall tänkte spanna upp på väggen ovanför ottomanen. Vilken färg och vilket materiel till överkast blir bäst? Skall jag hava kuddar eller ej? Hurudant draperi bör jag välja, då ottomanen måste placeras invid dörren? Vilka gardiner blir trevligast, två fönster på rummet norr och söder? Och slutligen vilken färg på tapeten?

Självförsörjande prenumerant.

Svar: Då ottomanen måste stå bland andra sittmöbler, torde det vara bäst att göra den så litet framträdande som möjligt. Överkast och kuddar klädda med blå konstvävnad utan ornering. Klädseln å Carl Johansmöblen däremot gärna randig i samma färg. Är mattan av museikvalitet kan den möjligen placeras på väggen, men annars ovillkorligen på golvet. Till den röda mattan och möbeltyget blå portier, även som till gardinerna. Tapeten varmt gråbeige.

David Blomberg.

IDUNS SKÖNHETS-INSTITUT

Torr hud.

N:o 15. Har någon gång i Iduns spalter läst beskrivning över salva, lämplig för torr hud. Den bestod av lanolin, mandelolja och rosenvatten, men då jag ej kan minnas proportionerna, vore jag tacksam för upplysning.

B. S.

Kanske var det följande crème: 35 gr. lanolin, 35 gr. sötmandelolja, 5 gr. valrav smältas i en burk stående i hett vatten, och medan crëmen svalnar tillsättes 35 gr. rosenvatten under flitig omrörning tills crëmen stelnar och blir smidig.

Hy och hår.

N:o 16. 1) Vill Idun vara snäll giva mig ett bra ansiktsvatten för torr hud. Jag vill ej gärna tvätta mig med tvål och vatten. Vilken crème är bäst efteråt?

2) Önskar gärna ett bra hårvatten för torrt hår. Är Eau de quinine bra? Min lilla flicka har även torrt hår. Tacksam för svar till "Kasi."

1) Att emellanåt grundligt rengöra huden med varmt vatten och tvål är alldeles nödvändigt för att hålla den frisk och porerna öppna. Den som har torr hud bör välja en överfettad toalettvål. Om ni anser att ni ej till dessa tvättningar varje dag — de böra utföras om aftnarna — kan ni ta litet fin olivolja på renad bomull och noga torka ansiktet och halshen därmed. Efter några minuter

Är Ni sjuk

Mot gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, blodbrist, dålig aptit och matsmältning, sömnlöshet, trötthet, äderförkalkning, ålderdomssvaghet o. d.

är medlet

Miradium med äkta radium, vilket avlagras i cellerna och verkar där i längre tid, varigenom smärtorna förjagas och orsaken till sjukdomen fördrives.

MIRADIUM

användes av läkare och på sjukhus. Invärtes Miradium-salt eller -pastiller pr. glas kr. 6,50. Utvärtes mot gikt Miradium-salva pr. tub kr. 3,50.

På alla apotek.

torkas efter med ren bomull. Sedan om man så vill kan man inmassera någon fet hudcrème, t. ex. den i sv. på föregående fråga. På morgonen avsköljes ansiktet med kallt vatten och torkas lätt. Vill man så använda puder, är det ingenting som hindrar, men det mesta bör torkas bort med sämskskinn och ögonbrynen befrias från puder.

2) Tvätta håret var fjärde eller femte vecka men glöm inte att, när det sedan är torrt, ingnida på hårbotten litet pomada, t. ex. svavelpomada, vilket gör håret mjukt och glansigt. Håret bör naturligtvis kammats och borstas varje afton med noggrannhet. — *Tinktur för torrt hår*: 50 gr. ren sprit, 10 gr. ricinolja, 5 gr. jaboranditinktur, 5 gr. kinatinktur, 5 gr. rosmarintinktur. Blandas, skakas före användandet och ingnides i hårbotten en à två gånger i veckan.

Överflödigt fetma.

N:o 17. Jag undrar, om Idun vet, var man får köpa gummirullar att taga bort överflödigt fetma med. Äro de effektiva och oskadliga undrar *45-årig Fru*.

Ni menar förmodligen gummirullar att massera med? Sådana köpas i affärer för sjukvårdsartiklar och kirurgiska instrument. Såväl detta som alla andra yttre medel mot överflödigt fetma hjälper ej, såvida man ej samtidigt ålägger sig en sträng, icke fettbildande diet samt andra naturliga föreskrifter för avmagring.

Badsalt.

N:r 18. Anses badsalt för avmagring fullkomligt ofarligt om man vill magra några kilo? Är det effektivt. *Omodern figur*.

Som sagt är i föregående svar, äro yttre medel för avmagring ineffektiva utan sträng diet m. m. Badsalt är ju skönt och uppfriskande i badet, och om det användes regelbundet torde det i förening med andra regler för avmagring kunna verka fördelaktigt.

Generande hårväxt.

N:r 19. Fru Skönhetsdoktor! Vore tacksam för svar på följande fråga: Hur hindra generande hårväxt i ansiktet att ytterligare växa? *Girl 1926*.

Den ovälkomna hårväxten tages bort med något av de medel, som många gånger givits recept på i dessa spalter, senast i sv. på fr. 109 i n:r 45 av Idun för 1925.

Vid förkylning och epidemier

använd det effektivt verkande desinfektionsmedlet

Formamint

som dödar bakterierna i mun och hals. Grundligt prövat och rekommenderat i över 12,000 skriftliga uttalanden från kända läkare. Fås på alla apotek i färg- och kemikalieaffärer i glas à 50 tabl. (Kr. 2.—) och i rör à 20 tabl. (Kr. 0.90).

Ifyll och insänd bifogade kupong.

A.-B. Sanatogen, Sthlm, Kungsgat. 59. Tel. 12195.

Sänd mig gratis och franko:
1) Formamintprov
2) Broschyr om Formamint

Namn:

Titel:

Adress:

Varför använda dyrbara utländska tandpaster?

Stor tub 1:— kr.
Vanl. tub 75 öre

Barnängens

VADEMECUM

Fräknar.

N:o 20. Vore tacksam få veta ett medel mot fräknar. Har inte haft sådana på en tid, men nu börja de komma igen. Hur skall jag bära mig åt för att bli av med dem? *Violetta 16 år*.

För att förekomma fräknar anbefalles följande: Rec. ichtyol 0,5 gr. gelanthi 50,0 gr. Anbringas på huden till skydd mot solen och början göres tidigt på våren.

Valkar under fötterna.

N:r 21. 1) Jag har en valk under foten vid trampdynan, som är ganska smärtsam emellanåt. Och trots att jag mjukar upp den och klipper den ofta, kommer den ständigt åter. Finnes något jag kan försöka för att avlägsna den för alltid?

2) Finnes något medel att förekomma fräknar? På vintern har jag inga alls, men så fort vårsolen börjar skina komma de fram. Tacksam för råd är *Idunvån*.

1) Tvätta fötterna ofta med varmt vatten och tvål och borsta dem under. Under tvättningen gnidas förhårdningarna med pimpsten. Efter en tid med denna behandling gå valkarna bort eller förorsaka åtminstone ej några smärtor.

2) Se föregående svar samt sv. på fr. 11 i n:r 6.

Pormaskar.

N:r 22. Hur skall man lättast befria näsan från pormaskar och få den vit och fin som den övriga hyn. Vid näsroten är huden alltid grov och mörk, trots att jag för övrigt har fin och vit hy. Jag ångbadar ansiktet ibland och klämmer sedan ut "masken", men de sitta så hårt, så jag får nästan klämma sönder den stackars näsan och får ändå inte ut dem. *D. L.*

Se sv. på fr. 14 i n:r 6. Tag ej ansiktsångbad alltför ofta, de göra huden slapp och ömtålig.

Dubbelhaka, rynkor etc.

N:r 23. 1) Älskade Fru Skönhetsdoktor, vad skall jag göra för att få bort min dubbelhaka? Det är så mycket tråkigare med den, som jag f. ö. är mager. Har en tid strukit med fingertopparna uppåt kinderna. Nu har jag märkt några lodräta rynkor under hakan, (sådana som man ser på äldre personer) och fruktar jag de uppkommit genom felaktig massage. Vad säger Fru Skönhetsdoktor om saken?

2) Tycker mig ha hört, det äggvita vore ett bra medel mot rynkor. Är det så — och hur skall man förfara?

3) Finnes något medel, som kan göra en "blankskinsnäsa" mindre glänsande? Vad kan vara orsaken till den blanka huden?

Idun- och skönhetsläkare.

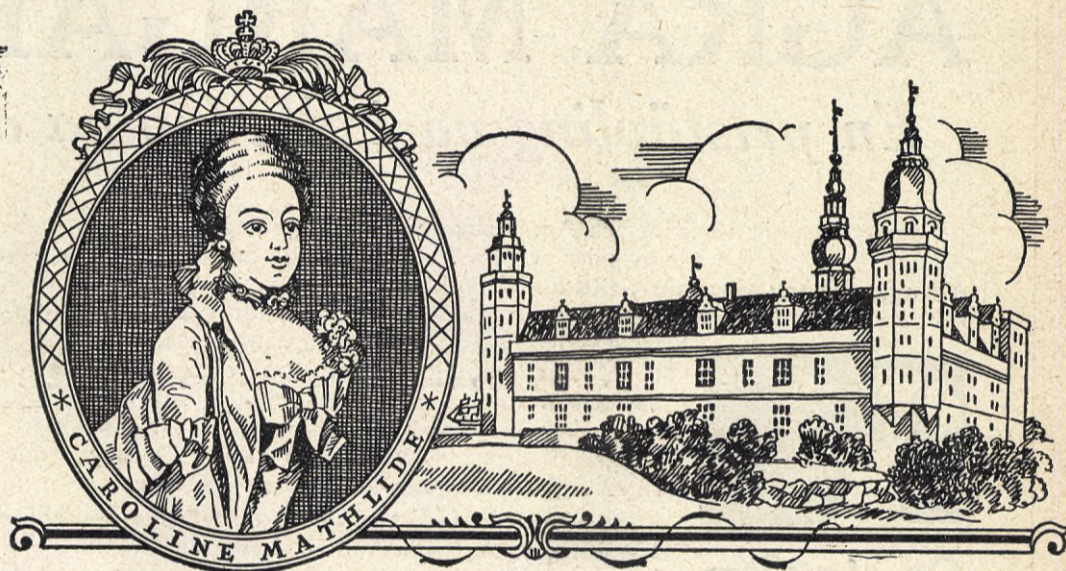
1) Kom ihåg att huvudets och ryggens hållning är en viktig sak för att undvika dubbelhaka. Gör ett par gånger om dagen en rörelse med att dra tillbaka skulderbladen och axlarna så långt det går några gånger å rad under djupandning. Därmed drages även halsens muskler tillbaka vil-

ket inverkar fördelaktigt på hakpartiet. Rulla därpå huvudet vissa gånger åt vardera hållet i så stora cirklar som möjligt, och gör till sist kastvridningar med huvudet alternerande åt höger och vänster, vilket även minskar hakpasen. Massagen på hakan skes med *flata händerna* från spetsen uppåt öronen samt sedan från undersidan av hakan och nedåt. Här

rec. på en lämplig crème (sammanslagande) att använda vid massagen: 100 gr. söt mandelolja, 50 gr. vitt vax, 25 gr. benzoëttinktur, 25 gr. rosenvatten, 12½ gr. pulv. tannin. Fettämnen smältas i ett kärl stående i hett vatten, de andra ämnena tillsätts så småningom vid svalnandet, och massan röres tills den stelnar och blir smidig.

2) Det är att släta ut rynkorna under det man stryker på äggvita, som stelnar och får sitta på under natten. Tvivelaktigt om det är effektivt. Försöka skadar ej.

3) Huvudsaken är att hålla huden omsorgsfullt ren. Efter tvättningen kan ni gnida in huden med sprit, glycerin och rosenvatten (i lika delar). Se för övrigt sv. på fr. 12 i n:r 6. Innan

En månljusnatt över Öresund. Månskaran glimmar högt över Kronborgs mäktiga murar och torn, som stå i vass silhouett mot natt-himlen. De goda borgarna i Hälsingör sova på sitt öra, dästa av Tuborgs och Carlsbergs öl. Men månstrålarna vandra darrande sin väg genom gallerier och gemak däruppe i slottet. — En sådan natt vankar en blek skepnad under valven — Hamlet, prins av Danmark, olycksalig ännu, ruvande på hämnd, mumlande dystra besvärjelser.

En sådan natt möter Caroline Mathilde åter sin Struensee. Det suckar i djupa fönstersmygar, det tisslar och tasslar i mörka alkover, lätta fotsteg trippa, tunga, manliga gå över golven, ett isande jämmerrop, bojor rassla, en dörr slår igen med ett brak, tystnad — en kärlekssaga utspelas där än en gång under loppet av en midnattstimme.

Hon pliktade dyrt för sin skönhet, den arma drottningen. Kronborgs mäktiga murar slötos omkring henne för evigt. Men kärleken fann hon och behöll hon. Och när hon dog, viskade hon det enda ord som för henne hade en mening — Struensee!

Intet offer är för stort, när det gäller lyckan. Och intet pris är för högt när det gäller Er skönhet. Det enda ord, som därvidlag har någon mening, är —

FLORODOL

puder anbringas på näsan kan ovannämnda medel påstrykas under.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR

Runt Amerika i bil.

I Edert förra nummer av Idun framställde "Vadhällare" frågan vem det var som sommaren 1925 körde runt Sverige med Amerikabilen.

Ifrågavarande Amerikabil fördes genom Sverige sommaren 1925 av den bekante bilisten Frank Dalin, adress Strandvägen 61, Stockholm. Hr Dalin förbereder nu en liknande tur genom Amerika under år 1926 för att där söka reda på alla de svenskar

som i Amerika borttappats och som deras svenska anförvanter önska få rätt på. Frank Dalin åtager sig detta uppdrag på egen bekostnad. Syftet med resan, att återknyta förbindelserna mellan de till Amerika utvandrade och som ej låtit höra av sig, och hemmavarande, vilka otåligt vänta på något budskap, är ju enbart hedrande och man önskar den duktige bilisten all framgång i sitt värv.

Motorman.

Fråga: Vill Idun vara god säga mig om det finns något säkert botemedel mot njurgrus.

Gammal prenumerant.

Svar: Något uttömmande svar härå är omöjligt att ge, enär begreppet "njurgrus" är ganska vittomfattande. I allmänhet brukar rekommenderas en inskränk-

ning av kött dieten samt riklig vätsketillförsel av alkaliska mineralvatten (omkring en liter dagligen). Dylka kurer böra dock ske under läkarkontroll.

Morgonsnuva.

Fråga: Alltsedan jag för flera år sedan flyttade från sydligare Sverige till en stad i mellersta Sverige, har jag under vintern varit besvärad av snuva om morgnarna, aldrig på dagen. Den börjar när jag stiger upp kl. 7, räcker till omkring kl. 10 f. m. och upphör sedan för den dagen. Men börjar åter regelbundet nästa morgon — och fortsätter så till framemot våren, då den alldeles upphör, för att åter börja nästa vinter.

Även när jag äter mycket varm mat, måste jag flitigt använda näsduken, vilket givetvis är myc-

ket obehagligt både för mig och andra. Vad kommer nu dessa "snuvor" av och finnes det något botemedel för dem?

Stina 66 år.

Svar: Den envisa snuvan torde ha sin grund i en svullen näslemhinna och förstörade näsmusslor. I dylka fall uppträda nämligen snuva mycket lätt av ringa anledning. Hos er kan den bero på otjänligt klimat samt på den mer eller mindre starka avkyllningen vid uppstigandet. Låt en specialist behandla er näsa.

När barnet avvänjes.

Fråga: Om vid amning mjölk-tillgången är riklig, när bör i så fall avvänjning ske och vilka rätter skola då ersätta modersmjölken? Barnet är vant att få sina måltider kl. 6 f. m., 10 f. m., 2 e. m. och 6 e. m. Ung mor.

Svar: Avvänjning bör taga sin början då barnet är 6 mån. gammalt och bör taga en tid av omkring 2 mån. Man börjar med att knappa in på ett av bröstmålen och ger såsom tillsats till detta litet saft eller någon rätt av raa, färska vegetabilier, såsom apelsin eller citronsaft samt finriven mos av äpple, banan eller morot. Så kan man övergå till någon grönsakspur i små, sakta stigande mängder. Man börjar sedan att helt ersätta ett bröstmål med mjölkblandning, välling eller grönsaksoppa, redd med gryn eller mjöl och fortsätter på detta sätt att knappa in på ett bröstmål varje vecka eller var 14:de dag. F. ö. rekommenderas på det livligaste Prof. Jundells utmärkta bok "Späda och äldre barns uppfostring" (14 uppl. 1924).

Couémetoden.

Fråga: Då jag hört det lär finnas en dam i Enköping, som behandlar sjuka efter Coués metod, önskade jag veta denna dams namn och adress.

Mångårig prenumerant.

Svar: Fröken Mona Möller, Enköping.

Fred och Frihet.

Fråga: Har genom eder ärade tidning fått min uppmärksamhet fäst på den upplysningsvecka, som "Kvinnoförbundet för Fred och Frihet" nu i januari anordnade i Sthlm. Var kan man få vidare upplysningar om detta förbund? Hur bliva medlem däri?

Gammal prenumerant å Idun.

Svar: Ni behöver endast skriva till förbundets expedition, David Bagaesgata 9—11, Stockholm med begäran om inträde som medlem i Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet. Där får ni också de upplysningar ni önskar.

Läkesalva.

Fråga: Har man rättighet att tillverka och sälja en salva effektiv mot elakartade sår, bölder samt motverkar blodförgiftning? Består endast av naturprodukter. Hur skydda tillverkningsrätten?

Stockholmska.

Svar: Ni har rättighet att sälja salvan under hand och möjligen lämna den i kommission. För att få skydd för tillverkningen måste ni vända er till Kungl. Patentverket. Men att få en vara sålunda skyddad kostar minst 100 kr.

Färgning.

Fråga: Skall man använda "betning" för att få hemfärger att fastna på färggods? Hur skall denna "betning" försiggå? Ingredienserna? Mycket tacksam för svar är Lantfru.

Svar: Betning användes före färgning med hemlagade växtfärger. Hur detta tillgär läres av böcker om växtfärgning, t. ex. Beda Larssons bok.

Till vanliga köpta hemfärger behöves ingen betning, man följer endast bruksanvisningen.

Täljstenskamin m. m.

Fråga: 1) Är täljstenskaminer bättre än järnkaminer att alstra värme och hålla värme? Var kan man köpa sådana?

2) Hur skall man taga ur s. k. skovor i aluminiumkaffekokare? Gammal prenumerant.

Svar: 1) Täljstenskaminer äro både prydligare än järnkaminer och hålla värmen bättre. De finnas att köpa i Handöls Tälgstens A.-B:s Försäljningsmagasin, Birger Jarlsgatan 33, Stockholm.

2) Med vanligt skurpulver; men bäst att sköta kaffekokaren så, att inga "skovor" uppså. Skölj ur den ofta.

Vad har Ni att säga om AGRA MARGARIN? En pristävling vari alla kunna deltaga.

Namnet Agra är väl känt och Agras margarin i dess olika kvalitéer känt och erkänt. Vad har Ni att säga om det märke Ni använder av våra fyra: **Melange-Smörblandning, Rama-Smörblandning, Agragås-Växt, Agramin-Grädd.** Vi önska höra envars omdöme. Husmodern har naturligtvis framför andra sin utpräglade mening och vet varför hon just använder Agra, husfadern vet givetvis varför just Agra tilltalar hans smak, ungarbarnen har helt säkert också bildat sig en uppfattning om Agras värde och likaledes den unga damen. Pojkar och flickor kunna förvisso också berätta varför de tycka om just Agra och kunna kanske kombinera omdömet med en egenhändig teckning, i vilken paketets inregistrerade varumärke ingår. De unga under 15 år få tävla i en särskild grupp. **Envar kan alltså deltaga.**

Melange
SMÖRBLANDAT
MARGARIN

Rama
Smörblandat Margarin

Det billiga margarinet med de goda egenskaperna.

GRÄDD-MARGARIN

Låt oss således få Ert omdöme om **Melange-Smörblandning, Rama-Smörblandning, Agragås-Växt, Agramin-Grädd.** Ni har fullständig frihet att ge Ert omdöme den form Ni behagar, **vers eller prosa, men det bör givetvis vara fotat på Er egen erfarenhet** och avfattas så kort som möjligt. På baksidan av de förpackningar, vari de olika märkena försäljas, finnas uppgifter om varans sammansättning m. m., vilka uppgifter kanske kunna tjäna Er till hjälp och ledning och därför böra noggrant studeras.

Tävlingskrifterna, försedda med namn och adress, för grupp II även ålder, insändas senast den 1 juni 1926 under adress: "Agras pristävling", Postfach 1183, Stockholm 16. Dessutom skall brevet märkas "Grupp I" eller "Grupp II". Då omdömet, som sagt, måste vara grundat på egen erfarenhet skall varje tävlingsbrev åtföljas av en förpacknings utklippta baksida. Priserna äro:

Grupp I (för deltagare över 15 år):

1:a pris	1,000.— kr.	4:e pris	200.— kr.
2:a "	500.— "	5:e "	100.— "
3:e "	250.— "	295 " , à 10 kr. vardera	2,950.— "

Grupp II (för deltagare upp till 15 år):

1:a pris	200.— kr.	4:e pris	40.— kr.
2:a "	100.— "	10 " , à 25 kr. vardera	250.— "
3:e "	250.— "	186 " , à 10 " , "	1,860.— "

Således utdelas 7,500 kr. i kontanter, fördelade på 500 priser.

Första priset i varje grupp tilldelas den som formulerat det i prisnämndens tycke bästa, mest träffande och karakteriserande omdömet om ettdera av dessa fyra märken: **Melange-Smörblandning, Rama-Smörblandning, Agragås-Växt, Agramin-Grädd** och de övriga prisen utdelas i den ordning omdömena anses förtjäna. **Prisnämnden står under ordförandeskap av auktoriserade revisorn, professor O. Sillén.**

Samma person har rätt att deltaga med mer än ett tävlingsförslag och kan ge sitt omdöme om mer än ett av dessa märken, men skall varje märke bedömas i en tävlingskrivelse för sig och till varje tävlingskrivelse skall bifogas en förpacknings utklippta baksida.

Resultatet av tävlingen meddelas i slutetav juni eller början av juli i följande tidningar: Allt för Alla, Stockholms-Tidningen, Sydsv. D. Snällposten, Göteborgs H. o. S.-Tidning och Sundsvalls Tidning.

Förutom de kontanta priserna tilldelas alla deltagare i grupp I i tävlingen en ca 100-sidig ny illustrerad kokbok för svenska hem i vackert färgomslag, vilken utkommer under sensommaren. Denna erhålles franco. Stockholm i februari 1926.

AKTIEBOLAGET AGRA MARGARINFABRIK

Telefon: Namnanrop "Agra Margarin"

När den lilla minsta skall tvättas

bör Ni begagna den milda och
på vegetabiliska oljor rika

YvY-Tvålen

som renar barnets ömtåliga
hud utan att irritera samt
bevarar den vackra naturliga
färgen hos det fina skinnet.

Säljes överallt å 1 kr. pr styck.

Aktiebolaget YvY-Fabriken, Ystad.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från
ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE
Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under
insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt
uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbe-
loppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer så-
ledes f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKOBRINKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. 60 00. Tel. N. 10 00.

Fyrtornets Konserver för smörgåsbordet rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås. FYRTORNETS
SARDINER, KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja,
APITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kvalitet.
Tillse att "Fyrtornet" finnes.

För Gardiner o. Storer

Linne, Voile, Etamine, Tyll, Spetsar o.
Motiv, äkta o. imit.

Stort urval! Billiga priser!
DE FÖRENADE SPETSFABRIKER-
NAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,
Grefvareg. 13 (Hörnbutiken) Stockholm.

Den bästa bröst-
tabletten är

Enköpings
Bröst-
Tablett

Bekvämt
förpackn.
i hållbar tub.
Pris 25 öre.

A.-B. Enköpings-
Tabletter, Örebro,
Tel. 144.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med
tvivelaktiga medel utan med ens
tillgripa de beprövade och av så
många läkare vitsordade TOGAL-
tabletterna. Dessa stilla ej blott
omedelbart de olidligaste smärtor
utan äro dessutom ofarliga för
hjärta och mage. De utskilja dess-
utom starkt den skadliga urinsyr-
ran — roten till de flesta smärtor
— ur kroppen, den enda väg som
för till verkligt varaktig hjälp mot
det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan
recept, å alla apotek till Kr. 2: 40
och 0: 90. Se till att Ni får äkta
Togal och ej efterapningar!

Färgad Damkappa

eller bensintvättad kostym
ersätter nytt. Utf. på 3 dag.
Norrköpings Färgeri, Sthlm,
9 Hötorget (nedom Hallen),
T. 1229.

Studiefond.

Fråga: 1) Finns det någon
fond, varur en ung medellös stu-
derande skulle kunna erhålla bi-
drag till studerna.

Gammal prenumerant.

Svar: 1) Staten beviljar ränte-
fria studielån för ett år i sän-
der. Ansökan ställas till Ekle-
siastikdepartementet. Men som
dessa lån redan äro utlämnade
för 1926, är det för sent för i
år. För nästa år skall er ansö-
kan inlämnas före december må-
nads utgång i år.

Dessutom finnas fonder, som
utdela stipendier och studieun-
derstöd men alltid för viss stu-
diebransch. Lista på dessa fon-
der finnas i F. V. O:s Handbok.
2) Svaret på er andra fråga
kommer under rubrik Juridiska
Frågor.

Äkta spetsar.

Fråga: Finns i Stockholm nå-
gon firma, som lämnar äkta spets-
sar och handknyppingar i kom-
mission? Gny.

Svar: Ej i kommission. Men
från De Förenade Spetsfabriker-
nas Försäljningsmagasin, Grev-
turegatan 13 kan ni få låna pro-
ver för att sedan mot postför-
skott rekvirera det ni önskar
sälja.

Utländsk badort.

Fråga: Vore mycket tacksam
om Idun kunde ge mig adress på
någon utländsk kurort eller bad-
ort, förstklassig, men ej för dyr,
där man kunde tillbringa sin se-
mestermanad i sommar. Å plat-
sen ifråga bör dietisk mat kunna
erhållas. Gammal ungdom.

Svar: Var god precisera er
fråga bättre. Säg vilken trakt
ungefär ni önskar resa till, om
ni önskar havs- eller bergsluft,
så blir det möjligare att ge er en
adress motsvarande era önsknin-
gar.

Hårskötsel.

Fråga: Kan Idun upplysa mig
om hos vilka Damfriseringar i
Stockholm man kan erhålla den
bästa utbildning i allt vad till hår-
behandling hör? Vore därjämte
mycket tacksam för upplysning
om levnadskostnaderna månatli-
gen för en ung bildad, anspråks-
lös dam, antingen i hel- eller
halvpension?

Tacksam finländska.

Svar: Nästan dagligen finner
man i tidningarnas Diverseavdel-
ning annonser om att elever mot-
tagas för att lära damfriseryrket
samt även annonser om kurser i
hårskötsel.

Att bo i pensionat blir alltid
dyrare än att hyra rum, laga fru-
kost själv och äta middag ute.
Enligt det senare sättet kan man
med ett anspråkslöst eller delat

VITRUMS FERROL

är det kraftigast apitgi-
vande och mest stärkande
av alla moderna organiska
järnpreparat. Synnerligen
lättsmält föredras det av
den ömtåligaste mage. Vid
blodbrist och svaghet av
största verkan. Dess ange-
näma smak gör att det med
lätthet tages av såväl barn
som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Är absolut ööverträffad och säljes överallt.

**LUCKA utsökta
KOFFEBLANDNING**
4:50 PER KA
FRAKTFRETT 2 1/2 KG. 11:25
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsg. 54
Tel.: 2123, 4061
N. 93, N. 993

Fillalen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565
Norr 647

Utför alla slags
**Bok-, Tidnings-,
Illustrations- och
Accidenstryck**

Sparta SKODON

med BJÖRNLÄDERSULOR försäljas med garanti för sulornas håll-
barhet. Björnlädret är tre gånger starkare än vanligt läder samt abso-
lut vattentätt.

Flyglar - Pianon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberg & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel,
Norrköping.

TVÄTT.

För välgjort arbete, sänd Eder tvätt till
STOCKHOLMS TVÄTTANSTALT.
Telefon Huvudsta 109.

ÄKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet 5, Biblioteksg.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 96 46 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Patenterad.
Hygienisk — Billig — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

GLORY TANDCRÈME

MAIZENA

till Gröt, Pudding, Dessert,
Fruktureme, Bakverk etc.

FÖRSTA VARDAGEN
i varje månad
BÖRJAR NY KURS I MASKINSTICKNING

Kurserna vara intill 2 månader
med daglig undervisningstid
kl. 12—4 e. m.

PRIS: Kr. 30:— per kurs

Eleverna få själva välja vilka
plagg de vilja förfärdiga.

Obs./Intet som helst köptvång
är förenat med kursernas ge-
nomgående.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN
Fack 517, Stockholm 1 Tel. K. 4000

rum nedbringa levnadskostnader-
na till 75—80 kr. i månaden. —
K. F. U. K:s inackorderingshem
bereder billig inackordering för
unga kvinnor.

Adresser etc.

Fråga: 1) Uppgift å adress till
konstsamlaren Valdemar Ny-
ström, Det Kongelige danske
porslinsfabrik samt Rosenthals
porslinsfabrik;

2) granskar Iduns möbelarki-
tekt kostnadsfritt jämväl ritning-
ar till enstaka möbler och skall
man i dylika fall hänvända sig
direkt till arkitekten eller Iduns
redaktion. 15-årig prenumerant.

Svar: 1) Herr V. Nyströms
adress var förr Malmskillnadsga-
tan 41. Han är nu avliden. — Den
kongelige danske porslinsfabriks
adress är endast Köpenhamn. Ro-
senthals Porcelanfabrik A.-B.
Werkselb, Bayern.

2) Ja; och vänd er till Iduns
redaktion.

1) Läses C-et i Celestin som k-
eller s-ljud?

2) Läses Pewe såsom det stas-
vas eller hur?

3) Hur uttalas orden: mah jong,
keramik, girokonto. —

4) Hur mycket kostar Marika
Stjernstedts sista bok och "Unga
träd"? (inbundna).

5) I vilket nummer började
följetongen "För länge sedan".

6) Låt mig även få veta prisen
på Carl Larssons planschverk:
Ett hem och Åt Solsidan samt
Zorns etsningar (alla inbundna).
A. & H.

Svar: 1) C'et i Celestin läses
som s.

2) Ja.

3) Ma jång, keramik (med ton-
vikten på sista stavelsen), jirå-
kännto.

4) Marika Stjernstedts sista bok
kostar häftad 7:50, inbunden
10:—; "Unga träd" kostar häft-
ad 5:75, finnes ej bunden.

5) I nr 29 1925.

6) Ett hem och Åt Solsidan
kosta inbundna vardera kronor
12:—. Asplund: Zorn (två delar
häftade) kostar kr. 700:—; Rom-
dahl: Zorn (ett utdrag av Zorn-
etsningar) inbunden kr. 18:—.

**LÄSARINNORNAS
SPALT**

Svar till "Nygift fru". I Idun
nr 50 av förra året gör Ni en
förfrågan angående hushållspen-
garnas storlek pr vecka. Ni er-
håller också svar därpå, dock vill
jag som husmor även säga några
ord, ehuru dessa nu komma litet
post festum.

Att för 2 personer nämna ca:
50 kr. anser jag vara onaturligt
högt tilltaget. Då bör Eder man
ha en bra stor lön om allt skall
gå ihop, såvida ej privat förmö-
genhet finnes att taga av. 50 kr.
pr vecka blir ju 2,600 pr år. Så
tillkommer ju hyra, ved, tvätt,
lyse, försäkringar o. d. jämte nå-
gonting som heter kläder. Den
tjänsteman som skall underhålla
ett sådant hem bör minsann ha en
lön som heter duga. Nej vet Ni,
med "enkel husmanskost" bör 30
kr. absolut räcka, och på denna
summa kan Ni som blott är 2 per-
soner leva riktigt gott. Ja, om
man skall köpa nästan allting i
konserverat skick, då går nog de
50 åt, men det är väl ingen för-
ständig husmor som hushållar så
i dessa svåra tider. Tänk då på
alla arbetslösa familjer som kan-
ske få leva på 10 kr. i veckan och
dessutom ha en stor barnskara. 50

kr. i veckan blir ju 7 kr. pr dag,
ja vet Ni, det är så man kan
baxna vid tanken därpå. Vad Er
man ger Eder över 30 kr. i vec-
kan är absolut slöseri, ty på den
summan kan Ni leva både gott
och bra om inköpen göres på rätt
sätt. Och så skall Ni föra hus-
hållsbok så att Er man kan se
både vad som går åt och vad det
kostar. Lycka till nu med de 30
i veckan! Tjänstemannafru.

Svar till Kaptenska. Här är så
mycket mera än jazzet, som
man i våra dagar skulle vilja sätta
sig emot. Jag vill inte nämna nå-
got särskilt, fast jag vet nog vad
jag allra främst ville åt. Men
sade jag det åt Er, så skulle Ni
svara med Er dotters ord. Och
därför så säger jag ingenting.
Ungdomen ser på ett sätt. De
äldre på ett annat. En sak kun-
na de äldre göra, om de vilja dra-
ga ungdomen ifrån jazzen. En
mamma kan ju lätt påverka sin
dotter. Ni kan det, ärade kap-
tenska, ty flickan lyder Er ju,
fastän det inte sker gärna. Sätt
någon annan sysselsättning till
jazzens motvikt, något, däri flic-
kan kan få röra sig, något som
är till nytta för henne och då
hon får nödig vana därvid, även
kan bli intresserad av, så att det
till sist blir henne ett nöje. Myc-
ket små flickor tycka, nästan utan
undantag, om att hjälpa till i hem-
met med ett som annat och även
syssla med matlagning. Börja
med att låta henne göra något
litet, men helst så att hon får
glädje åt det, att hon kan bli stolt
över det, att hon kan få beröm
för det, att det är något, som
kan synas och att hon tar sig ut
i det. Börja med detta så skall
Ni bara få se hur intresserad hon
blir. Lycka till. Ebon.

Råd till damen som vill till
Grenna. Varför skall den äldre
damen ovillkorligen bo i Grenna,
när varken Ni eller hon känner
till platsen, utan måste fråga i en
tidning. Det kan inte nog ofta
upprepas att personer inte böra
bosätta sig annorstädes än där de
någorlunda själva känna till för-
hållandena. Många gånger kan
det vara nog så bra på en främ-
mande ort, när man har någon
vid sin sida. Men att bli en eller
vara ensam i en främmande stad
kan vara ödesdigert nog. Ett
exempel. En fin och rar dam i
framskjuten social ställning, med
förmögenhet, man och två söner
i livet, bodde en del år i en främ-
mande stad. Så dogo både man-
nen och sönerna och damen kom,
om inte i rövarehänder, så åt-
minstone i händerna på mindre
samvetsgrannt folk. Hon hade
ingen annan resurs, än att söka
sig ned till sin gamla hemstad,
där man kände och hjälpte henne
trots att hon varit bosatt i annan
stad flera år. Den gamla damen,
som vill till den för henne främ-
mande staden Grenna bör taga
lärdom av det nu omtalade, stanna
i sin egen stad, helst köpa sig en
livränta och så söka ordna det på
bästa sätt i denna stad. Att ha
sitt eget hem låter nog så bra och
hägrar också så vackert för den
inne blicken. Men så kommer en
fråga. Är den gamla damen prak-
tisk? — Jag vet 80-åriga damer
som äro det i hög grad, kunna
ombesörja sitt hem själva utan
hembiträde etc. etc. Kan den
gamla damen detta? I annat fall
blir det både billigare, lugnare
och tryggare om hon inackorderar
sig. Och vad det beträffar om
man kan leva på så och så myc-
ket om året, så beror ju detta helt
och hållet på hur man skall leva.
Man kan leva finare och enklare.
Man kan bo enklare och dyrba-
rare. Man kan bo i en dyr stads-
del och i en billig. Så det beror
helt och hållet på anspråken. Och
framför allt annat beror det på
hur mycket man kan hjälpa sig
själv med. Och detta beror på
vad man varit van vid. Om man

Mot
trötthet
och
allmän svaghet
användes

Ferrin

Ökar krafterna.

Så långt lagret räcker

utförsälja vi efter avslutad inventering
en del kuranta restpartier av manufak-
turer, korta varor m. m. till verkliga
realisationspriser. Vår Specialista för
nyåret 1926, som även omfattar ett ur-
val goda säsongartiklar, sändes
på begäran gratis och porto-
fritt.
AHLÉN & HOLM, Stockholm.

Vintervädret och hyn.

Snöyra, blåst och kyla sam-
verka till hudens fördärv, om
man ingenting gör för att
skydda den.

Det är viktigt att på vin-
tern lägga sig särskilt vinn om
hyns vårdande, sedan en lång
period av mild väder gjort den
dubbelt ömtålig.

Använd för ansikte och hän-
der på kvällen.

**Syster Ellas Salva
(Hudcrème)**

vilken både grundligt rengör
hudporerna och samtidigt till-
för huden ett verkligt närings-
ämne, vilket förnygrar och för-
skönar, samtidigt som det
skyddar mot vårt växlande kli-
mats skadliga inflytelser på
hyn.

För bibehållande av en vac-
ker hy och mjuka, vita händer
är Syster Ellas hudcrème lika
oumbärlig som en god toalet-
tvål. Detta är en sanning, som
tusentals regelbundna förbruk-
are kommit till insikt om.

Om dagen då man behöver
en nära nog ögonblickligt tor-
kande hudcrème bör man an-
vända

Syster Ellas Dag-crème

Dessa två crèmes göra underverk.

Övertyga Er själv genom att
redan i dag i närmaste affär
köpa en burk eller tub Syster
Ellas hudcrème & dag-crème.

Pris pr burk 2 kr.

Pris pr tub 90 öre.

Bordsilver

— Högsta kvalitet —

Extra prima
svenskt
nysilver

Lägsta
pris

Säljes på
förmån-
ligaste
avbetal-
ningsvillkor
med full om-
bytesrätt.

Rekvirera genast
vår nytorkna
eleganta katalog.

Agenter antagas.

Mellansvenska Partilagret
Stockholm 3.

Låt ej klippa Edert hår.

Med den nya tredelade

Hårhållaren "PAGE"

(patent) kan Ni med lätthet uppsätta
alla Pagefrisyrer utan klippning av hå-
ret, utan främmande hjälp eller hår-
nålar. "PAGE" bäres osynlig och fri-
syrer gör fullkomligt samma intryck
som kortklippt hår, varigenom Ni kan
följa modet utan att offra Edert hår.
Hårhållaren "PAGE" levereras i tven-
ne utförande å Kr. 10.— & Kr. 6.—
portofritt mot postförskott. Bruksan-
visning medföljer. Rekvirera i dag
från Generaldepoten för Skandinavien
Carl Kjellberg, Box 199, Malmö K.
Agenter antagas.

Agathas frestelse

IDUNS NYA FÖLJETONG

Av MARGARET KENNEDY

Från engelskan av Ellen Rydelius

börjar i detta nummer

Postanvisning gällande prenumeration för Mars och
April medföljer detta nummer för att ifyllas och in-
sändas till Iduns Exp. Stockholm.

Pris Kronor 2: 90.

Bliv prenumerant och Ni erhåller Idun

2 dagar tidigare

än vid lösnummerköp.

Dessutom erhålla Ni IDUNS stora VÄRNUMMER
med omslag i flerfärgstryck.

Prenumeration verkställs å närmaste postkontor,
bokhandel eller direkt till

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM.

At den lille halsläkar'n
bör Du dig förtro.
Tulo - hans pastiller -
äro halsens A och O.

M. Zadigs
DIVI HUD CREAM

- dagcrëmen

som håller Er hud
smidig och fraiche.

Huden kräver en annan be-
handling på morgonen än
på kvällen.

Dagcrëmens uppgift är att skydda
ansikte och händer mot väder
och vind. Den måste därför lätt
och snabbt kunna uppsugas av
 huden och får icke lämna några
fettglänsande spår. Och den bör
ha en mild, behaglig doft.

Detta är just egenskaperna hos
M. Zadigs Divi Hud Cream, en för
vårt klimat särskilt avpassad dag-
crëme. Den behöver icke masseras
in. Gnid blott hastigt över ansikte
och händer därmed varje morgon!
Som underlag för puder är den
idealisk.

1 lilafärgade tuber.

M. Zadigs

alla varor äro
kvalitetsvaror.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

Befria rumsväxterna
från ohyra.

Osvikligaste medel
är vårt Jofurol-bad i
förpackningar från
75 öre pr styck.

Tekniska Fabriken Jofur

Postbox 227. Stockholm.

är tränad i arbetet att hjälpa sig
själv eller om man skall betala
för allt vad man vill ha gjort.
Detta allt avgör ytterst frågan.
Ebon.

Svar till "Ensam och nästan
förtvivlad".

Jag har läst Er bedrövlige re-
lation av Ert liv i dagens Idun.
Och jag ville föreslå Er att utan
allt dröjsmål vända Er till advo-
kat *Set Silow*, Rättshjälpsanstal-
ten, Rörstrandsgatan 52, Stock-
holm. Är Ni bosatt i Stockholm
är ju lätt att endast telefonera
och be honom bestämma en tid
när han kan ta emot Er.

Är Ni bosatt utom Stockholm
så kan Ni endast skriva till ho-
nom och begära hans råd, ev.
hjälp. Ty han är en mycket god,
klok och erfaren man som gärna
hjälper där han ser att han be-
hövs. Och dessutom kostar detta
Er alls intet mer än postporto.

Annars vill jag föreslå Er ännu
något annat, om Ni bor i Stock-
holm eller om Ni på något sätt
kan komma hit. Jag känner en
annan advokat, som visserligen
inte tillhör Rättshjälpsanstalten
och som därför brukar ta betalt.
Men han är också lik advokat Si-
low i det, att han gärna står till
tjänst och fäster avseende vid
klientens ekonomi. Så där kunde
Ni få tala ut, fritt ur hjärtat om
alla Era sorger och han skulle för-
stå och söka hjälpa.

Som Ni beskriver hur Ert liv
är, är det intet människovärdigt
att låta sig så behandlas. Och
som jag tycker det framgår av
Er skrivelse, måtte Ni också ha
barn, vilka naturligtvis lida av
trycket i hemmet. För deras skull,
om Ni bara inte tänker på Er
själv, bör Ni så fort som möj-
ligt söka få någon ändring.

Angående räkningen på varor,
uppåtna i det gemensamma hem-
met, vet jag att en man har lag-
lig skyldighet att betala. Ni skall
ju veta att vi gudskelov fått så
förbättrade lagar för oss gifta
kvinnor att Ni numera inte är
omyndig och att Ni äger hälften
av boet.

Allt det där får Ni reda på, om
Ni uppsöker eller tillskriver nå-
gon av dessa herrar: Advokat
Set Silow eller Advokat *Hugo
Lindberg*. Den senare har sitt
kontor på Norrlandsgatan 8-10
och träffas säkrast kl. 3-5 varje
vardag.

Ta ert liv i Era egna händer
och försök allt vad Ni göra kan
att komma ur dessa olidliga för-
hållanden, i vilka Ni nu tycks
leva.

Jag önskar allt gott för Er
framtid.

En gammal erfaren hustru och
mor.

FRAGA.

Vad skall en bildad, språkkun-
nig dam göra för att få något
arbete? Vad som helst utom hus-
hållsgöromål. Svar till
"Arbetsstörstig."

BOKNYTT

Lindblads Lexikon, den under
utgivning varande ordboken har
utkommit med häftena 3-5, väl
illustrerade och omsorgsfullt re-
digerade.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Pauvre. Tyvärr måste nog om-
dömet bli att versen var som
signaturen.

Ett erkännande!

"Under fem års tid har undertecknad så
gott som dagligen använt Rumford Bakpul-
ver, såväl i eget hushåll som vid matlagnings-
demonstrationer och skolkökskurser. Min er-
farenhet har härigenom blivit att intet i han-
deln förekommande bakpulver kan jämföras
med Rumford, vilket det således är mig ett
nöje att intyga. Intet bakverk, där Rumford
användes efter givet recept, kan misslyckas.
Rumford ger alltså stor besparing både i ar-
bete och pengar."

Stockholm den 5 Maj 1925.

Sara Reuterskiöld.

Skolkökslärarinna och hemkonsulent.

Tag vilket recept som helst. Ni
kan alltid lita på

RUMFORD

• hälsosamma •
BAKPULVER
(Jästmjöl)

MUSTADS Smörblandning Iris Extra

är verkligen något
extra!

Av allt VÄXT-
MARGARIN är
MUSTADS
erkänt som det
förfnämsta

JGantz

Andersson no 31 N

Det är **den** smörblandningen
Mamma vill ha!

RUNA
SVEA SMÖRBLANDADE MARGARIN
NYA MARGARIN A-B SVEA

Receptet för dagen

Makaronisufflé med rökt sill

(för 6 pers.)

Ingredienser: 3 dcl. stjärnmakaroner eller små "Ideal", 1 hg. margarin, 4 matskedar vetemjöl, 0,5 lit. mjölk, salt, peppar, 2 rökta sillar, 2 matskedar hackad persilja, 2 matskedar riven ost, 3 ägg.

Beredning: Makaronerna läggas i kokande vatten och få koka tills de blivit mjuka eller några minuter. Hälften av margarinet fräses med mjölet, och mjölken tillsättes. Smeten får under omrörning koka tills den blivit tjock, så att den släpper pannen. Nu irörs de fränsilade stjärngrynen och den från skinn och ben befriade sillen, vilken skurits i små bitar. Äggulorna tillsätts jämte persiljan. Smeten avsmakas med kryddorna, och till sist nedrörs de till skum slagna vitorna, var- efter massan lägges i en smord, eldfast form. Klickar av det återstående margarinet lägges ovanpå och sist strös osten över det hela. Gräddas i varm ugn.

Serveras med smält smör eller smörblandat margarin. G. H.

PIX-pojken på
äventyr.

Ormen uti paradiset
ej skämt ut sig på det viset,
om han bara kunnat få
PIX-pastiller redan då.

A

Virginia Valli,

stjärna vid UNIVERSAL,
vilken är ändå vackrare i verklig-
heten än på duken,

säger:

"Ingen kvinna kan vara verk-
ligt vacker utan vackra tänder.
Jag anser mig i KOLYNOS
ha funnit en säker, trygg väg
att hålla mina tänder rena och
tilldragande."

Virginia Valli

Ni kan bevara Edra tänders skön-
het genom åren, om Ni skyddar den
dyrbara emaljen genom att döda
bacillerna, som orsaka sjukdom.

KOLYNOS Tandcream, ett kraf-
tigt, säkert bakteriedödande medel,
gör just detta. När den regelbundet
användes två gånger om dagen, till-
intetgör den effektivt milliontals ba-
ciller, som frodas i munhålan, samt
håller Edra tänder rena och till-
dragande.

1 cm. på en torr borste är till-
räckligt. Varje KOLYNOS-tub inne-
håller cream, nog för 100 borstningar.

KOLYNOS
TANDCREAM

647

A